

Rijnlands
Lyceum

HET RIJNLANDS INSPIREERT

JAARVERSLAG 2010

**HET
RIJNLANDS
INSPIREERT**

JAARVERSLAG 2010

Inhoudsopgave

VOORWOORD 4

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT 5

Verslag Raad van Toezicht 6

Samenstelling Raad van Toezicht 7

BESTUURSVERSLAG 9

Algemeen 10

Bestuur en Management 11

Visie en missie 12

Beleidsdoelstellingen en resultaten 2010 13

Human resources 16

Financiën en bedrijfsvoering 18

Huisvesting en facilitair 22

ICT 24

Horizontale verantwoording 25

Medezeggenschap 26

ONZE SCHOLEN 29

Rijnlands Lyceum Wassenaar 30

Rijnlands Lyceum Oegstgeest 36

Rijnlands Lyceum Sassenheim 41

International School of The Hague - 46

Primary School

International School of The Hague - 52

Secondary School

Rijnlands Education Worldwide 56

EINDRESULTATEN 63

SUMMARY IN ENGLISH 85

Voorwoord

Het Jaarverslag 2010 van de Stichting Het Rijnlands Lyceum heeft als titel meegekregen "Het Rijnlands inspireert". Die titel symboliseert ook wel de verschuiving die binnen de Stichting heeft plaatsgevonden. Was het denken in 2008 en 2009 nog vooral gericht op randvoorwaardelijke zaken zowel op het gebied van governance, financiën, personeel, huisvesting en ICT, in 2010 zien we een kentering naar meer inhoudelijke aspecten: "passend onderwijs", "kwaliteit", "opbrengstgericht werken", "internationalisering" en "digitalisering". Het betreft de uitdagingen waar de scholen voor staan, uitdagingen die het hart van het onderwijs raken. Daar waar we vorig jaar in het jaarverslag iets wilden laten zien van de inspiratie die docenten en medewerkers van de scholen uitstralen, wilden we dit jaar laten zien hoe leerlingen zich door de school uitgedaagd voelen en geïnspireerd worden om meer uit hun schoolloopbaan te halen. De interviews tonen een rijk palet aan leerlingen en activiteiten. Zo komen basisschoolleerlingen van de ISH Primary aan het woord die als geen ander met moderne digitale hulpmiddelen weten om te gaan. De interviews laten zien hoe leerlingen kunnen genieten van hun deelname aan toneel en musicals, hoe zij betrokken zijn bij medezeggenschap en leerlingenraden en hoe zowel onze leerlingen in het buitenland als onze internationale leerlingen in Nederland bezig zijn met andere talen en culturen en daar heel veel plezier en waardevolle ervaringen aan ontleen. Allemaal Rijnlandse leerlingen die zich uitgedaagd weten en de uitdagingen graag aangaan.

2010 is ook het jaar waarin belangrijke stappen zijn gezet voor de toekomst van de Stichting en de scholen.

In 2010 werd de basis gelegd voor de Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum* en werd de integratie voorbereid van de Eerste Nederlandse Montessorischool in de Stichting Het Rijnlands Lyceum. Beide ontwikkelingen dragen bij aan een nog rijkere leeromgeving voor onze leerlingen en worden gevoed vanuit de oorspronkelijke missie van het Rijnlands om te voorzien in "inspirerend onderwijs".

dr. M.W. Knoester
Bestuurder

A photograph of two women in a study setting. One woman, with dark braids and a white shirt, is focused on writing in a notebook. Another woman, seen in profile and slightly out of focus, is looking at her work. The scene is lit with warm, natural light from a window in the background.

**VERSLAG
RAAD VAN
TOEZICHT**

Verslag Raad van Toezicht

Op 1 september 2010 heeft de Raad van Toezicht drs. Frans W. Weisglas benoemd tot voorzitter van de Raad van Toezicht. De vacature was ontstaan door het overlijden van de heer Dijkstal in mei 2010. Het voorzitterschap werd tijdens de ziekte van de heer Dijkstal waargenomen door de vice-voorzitter, drs. Frits Wensing. De heer Weisglas stond bij zijn benoeming stil bij de grote maatschappelijke betrokkenheid van de heer Dijkstal en diens rol voor het Rijnlands Lyceum en dankte de heer Wensing voor zijn inzet als waarnemend voorzitter. De heer Weisglas heeft na zijn aantreden als voorzitter van de Raad van Toezicht een bezoek gebracht aan alle scholen en aan REW en heeft kennisgemaakt met de rectoren, conrectoren en directeuren. Daarmee heeft hij zich in korte tijd een goed beeld kunnen vormen van de sfeer die binnen de stichting en de scholen heerst en de uitdagingen waar de scholen zich voor gesteld zien.

De Raad van Toezicht van de Stichting Het Rijnlands Lyceum handelt in overeenstemming met de code Goed Onderwijsbestuur van de VO-raad en de wetwijziging per 1 augustus 2010 in de WVO en WPO met betrekking tot "Goed Onderwijs, Goed Bestuur".

De Raad van Toezicht ziet onder meer toe op de realisatie van de strategische doelen zoals deze zijn vervat in het strategisch plan Koers 2012. Daarnaast laat de Raad zich met grote regelmaat informeren over de financiële stand van zaken en reguliere beleidszaken. In het jaar 2010 heeft de Raad zich met name uitgebreid laten informeren over de uitkomsten van een benchmarkonderzoek door Bureau Berenschot, de consequenties van de wetwijziging in de regeling "Goed Bestuur", de organisatie van het Centraal Service Bureau en de ontwikkelingen op het gebied van ICT. Meer in het bijzonder stond de Raad van Toezicht in het verslagjaar stil bij de wenselijkheid om in het primair onderwijs een partner te zoeken waardoor de samenwerking tussen Nederlandstalig basisonderwijs, internationaal basisonderwijs en Europees basisonderwijs juridisch en inhoudelijk beter kan worden geborgd. Daarnaast besteedde de Raad van Toezicht in een themabijeenkomst met de rectoren dit jaar extra aandacht aan de kwaliteit van het onderwijs, de "opbrengsten" en kwaliteitszorg-instrumenten.

Formele goedkeuring verleende de Raad van Toezicht aan het Jaarverslag en de Jaarrekening 2009 van de Stichting Het Rijnlands Lyceum en Backershagen BV (Rijnlands Education Worldwide). Daarnaast verleende de Raad van Toezicht goedkeuring aan de Begroting 2011, zowel van de Stichting als van Backershagen BV.

De Raad van Toezicht heeft de aanvraag van het bestuur voor de oprichting van de Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum* goedgekeurd, uiteraard afhankelijk van formele goedkeuring door het ministerie van OCW en de Raad van Bestuur van de Europese Scholen te Brussel. In april 2011 werd deze toestemming verleend, wat betekent dat de school in september 2012 van start zal kunnen gaan. De Raad van Toezicht heeft het voorbehoud gemaakt dat er pas met Europees voortgezet onderwijs kan worden gestart indien het Europees basisonderwijs voldoende volume genereert. Een en ander is vastgelegd in een convenant tussen Ministerie, Gemeente Den Haag en het Rijnlands Lyceum.

De Raad van Toezicht heeft viermaal regulier vergaderd met de bestuurder, de heer dr. M.W. Knoester. De financiële commissie (bestaande uit de heren Bosman en Wensing) heeft viermaal met de bestuurder en de controller vergaderd. Ten behoeve van de goedkeuring van het Jaarverslag en de Jaarrekening heeft de financiële commissie een vergadering gehad in aanwezigheid van de accountant. Ook in de daaropvolgende vergadering van de Raad van Toezicht was de accountant aanwezig ten behoeve van de goedkeuring van de Jaarrekeningen en het Jaarverslag.

Een delegatie van de Raad van Toezicht was aanwezig voor het jaarlijkse overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en de MR Primary, waarbij werd teruggeblikt op het schooljaar 2009-2010.

De strategiecommissie (bestaande uit mw. Yao, de heren Den Hoed en Overdeest) heeft tweemaal met de bestuurder vergaderd, onder meer over het strategisch plan van REW, het strategisch personeelsbeleid, de mogelijke fusie met een basisschool en de oprichting van de Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum*. Het eigen functioneren van de Raad van Toezicht is geëvalueerd in maart 2010. In juni 2010 vond overleg plaats over de benoeming van de voorzitter van de Raad van Toezicht. In december is gesproken over de samenstelling van de Raad en het rooster van aftreden, mede met het oog op eventuele bindende voordrachten vanuit de medezeggenschapsorganen als gevolg van de wetwijziging per 1 augustus 2010.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat de Stichting Het Rijnlands Lyceum in 2010 een positief resultaat heeft geboekt. De exploitatie wijkt echter op een aantal punten af van de begroting. Dit is onder meer te wijten aan een reorganisatie van het centraal servicebureau, de inzet van interimmanagement, aanvullende werkzaamheden door de accountant en de invoering van een nieuw HR- en salarissysteem. De Raad van Toezicht is met de bestuurder van mening dat deze kosten noodzakelijk waren om de gewenste verbetering te kunnen maken. Daarnaast is sprake van hogere ICT-kosten.

De Raad heeft tevens moeten vaststellen dat Rijnlands Education Worldwide, de besloten vennootschap ten behoeve van het onderwijs in het buitenland, in het verslagjaar weliswaar een groei doormaakte van bijna 100 leerlingen, maar toch een negatief resultaat heeft geboekt. Enerzijds was dit een gevolg van de economische crisis en anderzijds van ontwikkelkosten voor de nieuwe vestiging in Singapore, hogere lokale kosten, een substantiële achterstallige afdracht aan de Belastingdienst (vanaf 2006) en een hogere doorbelasting van de kosten van de ondersteuning door het centraal servicebureau. Het negatieve resultaat zal ten laste worden gebracht van het eigen vermogen van de BV. De Raad gaat ervan uit dat het door de bestuurder voorgelegde beleidsplan de gewenste positieve omkering te zien zal geven, waardoor er ook voor REW weer sprake zal zijn van een gezonde bedrijfsvoering.

Voorts heeft de Raad van Toezicht vastgesteld dat het bestuur met voortvarendheid de beleidsonderwerpen heeft behandeld die waren afgesproken voor het jaar 2010. De Raad van Toezicht is geïnformeerd over de bevindingen van de Onderwijsinspectie en stelt tevens vast dat onderwijskwaliteit hoog op de agenda staat van bestuur en rectoren van de scholen. Kwaliteit en inspirerend onderwijs zijn dan ook de kernwoorden voor de strategie van de komende jaren.

drs. F.W. Weisglas

Voorzitter Raad van Toezicht

Per 31 december 2010

drs. F.W. Weisglas, voorzitter

Functie: oud-voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Benoeming: 01-09-2010*

Belangrijkste nevenfuncties: zie website www.rijnlandslyceum.nl

drs. F.H.J. Wensing, vicevoorzitter

Waarnemend voorzitter: 01-01-2010 tot 01-09-2010

Functie: oud-directeur instituut Co-op HEAO, Hogeschool van Amsterdam

Benoeming: 12-04-2007 en herbenoemd per 12 april 2011

Belangrijkste nevenfuncties: zie website www.rijnlandslyceum.nl

drs. G.C. Bosman

Functie: adviseur

Benoeming: 30-10-2007*

ir. drs. T.W. den Hoed

Functie: organisatieadviseur

Benoeming: 04-10-2007*

drs. J.F.M. Overdevest

Functie: directeur Stichting Nyenrode

Benoeming: 30-10-2007*

mw. Q. Yao MSc. MBA

Functie: Projectleider Ontwikkelingsbedrijf Rotterdam

Benoeming: 31-05-2007

* herkiesbaar voor een tweede periode

BESTUURS- VERSLAG

Algemeen

De Stichting Het Rijnlands Lyceum (SRL) is opgericht op 4 mei 1936 en is statutair gevestigd in Wassenaar. De stichting verenigt een viertal scholengemeenschappen op algemene grondslag en biedt Nederlands, tweetalig en internationaal onderwijs aan. Het betreft daarbij de volgende onderwijsniveaus: gymnasium, atheneum, havo, mavo (vmbo-tl) en onderwijsprogramma's met een internationale erkenning, het zogeheten middle years programme en het international baccalaureate programme.

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest (RLO), het Rijnlands Lyceum Sassenheim (RLS) en het Rijnlands Lyceum Wassenaar (RLW) zijn Nederlandse scholen voor voortgezet onderwijs. De International School of The Hague (ISH) biedt een doorlopend internationaal curriculum voor kinderen van 4 tot 18 jaar. De leerlingen van het internationaal georiënteerde voortgezet onderwijs (IGVO) van de ISH staan ingeschreven op het Brinnummer van RLW. De leerlingen van het internationaal georiënteerde primair onderwijs (IGBO), zijn ingeschreven op het brinnummer van de Haagse Schoolvereniging, een en ander op basis van een licentieovereenkomst.

Hieronder volgt een overzicht van het onderwijsaanbod van de verschillende scholen in het verslagjaar:

- Het Rijnlands Lyceum Wassenaar: mavo (in afbouw), havo, vwo, gymnasium, tweetalig onderwijs (tto) en het international baccalaureate (ib).
- Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest: havo, vwo, tweetalig onderwijs (tto). De school kent een internationale afdeling waarin het middle years programme (ib myp) wordt verzorgd en het international baccalaureate diploma programme (ib dp).
- Het Rijnlands Lyceum Sassenheim: mavo (vmbo tl), havo, vwo en tweetalige vwo (tto).
- The International School of The Hague: het international primary curriculum (ipc), het middle years programme (ib myp) en het international baccalaureate (ib dp).

Rijnlands Education Worldwide verzorgde in 2010 Nederlands onderwijs in Cobham (tot 1 augustus) en Aberdeen (VK), Davos (Zwitserland), Muscat (Oman), Dubai en Abu Dhabi (Verenigde Arabische Emiraten) en Singapore (per 1 september). Op alle buitenlandse locaties gebeurde dit onder de naam "Rijnlands Lyceum Worldwide".

De stichting Het Rijnlands Lyceum telde op 1 oktober 2010 4.882 leerlingen (inclusief internationaal basisonderwijs) en per 31 december 2010 473,5 fte met in totaal 597 medewerkers. Rijnlands Education Worldwide telde op 31 december 2010 525 leerlingen.

Bestuur en Management

Bestuur

dr. M.W. Knoester
bestuurder

Management scholen (per 31 december 2010)

Het Rijnlands Lyceum Wassenaar

Rector: drs. J. Leuiken
Conrector: mw. drs. J.M.E. Potter van Loon-Kraaij

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest

Rector: drs. J.D.H. Swieringa
Conrector: mw. drs. J.T. Boomsma
Conrector internationale afdeling: drs. M.H. Hekkelman

Het Rijnlands Lyceum Sassenheim

Rector: mw. mr. A. Verkade
Conrector: ir. C.M. Achterberg
Conrector: J.M.J. Meijer
Conrector: drs. W.N. Visser
Conrector: mw. drs. P.G. van Albada
Conrector a.i.: drs. J. Janssens

The International School of The Hague

Principal Primary: G. Scott B Ed
Principal Secondary: P. Kotrc MA
Director of Operations: P. Wijsman MIM

Rijnlands Education Worldwide / Backershagen BV

Directeur: drs. J.J. Mos

Management bestuursbureau

Hoofd financiën / controller

N. van den Berg AA

Hoofd Personeelszaken

drs. E. Osterwald

Visie en missie

De Stichting Het Rijnlands Lyceum heeft in 2002 de volgende visie op het onderwijs vastgesteld:

Visie

De toekomst van een leerling wordt mede bepaald door zijn of haar opleiding. Dat brengt voor bestuur, rectoren en medewerkers een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Wij stimuleren leerlingen om een zo hoog mogelijk niveau te bereiken. Dat houdt ook in dat een leerling tussentijds naar een hogere opleiding kan doorstromen. Het bieden van goed onderwijs is onze kerntaak. Goed onderwijs is uitnodigend en uitdagend voor leerlingen en het onderwijsaanbod is breed. De school heeft ook een taak op het gebied van de culturele en maatschappelijke vorming. Wij vinden – in hun samenhang – alle vakken even belangrijk en beschouwen buitenschoolse activiteiten en excursies als onmisbaar in het schoolleven. Wij spelen in op de eisen van deze tijd. Daarom geven wij een internationale dimensie aan ons onderwijs. Voor internationale leerlingen bieden wij op drie scholen internationale onderwijsprogramma's. Op de scholen in Wassenaar, Oegstgeest en Sassenheim kunnen leerlingen tweetalig onderwijs volgen. Ook de overige leerlingen nemen we mee in de internationale oriëntatie die onze scholen kenmerkt. Behalve voor een diploma, leidt de school ook op voor het leven. De school draagt eraan bij dat leerlingen zich ontwikkelen tot volwassenen met normen en waarden, die sociale en maatschappelijke verantwoordelijkheid kunnen dragen. Daarvoor vinden wij het belangrijk dat leerlingen en medewerkers zich uitspreken en met elkaar van gedachten wisselen. Ontwikkelen gebeurt met vallen en opstaan; fouten maken hoort daarbij. De invloed van de school op leerlingen is groot. Onze medewerkers onderkennen dat. Het geeft hun de mogelijkheid om hun persoonlijke ambitie – wezenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van jonge mensen – waar te maken.

Met de bovenstaande visie op onderwijs als uitgangspunt hanteert de stichting de volgende missie:

Missie

Ouders die de beste school voor hun kind willen, kiezen voor één van de Rijnlandse Lycea of de International School of the Hague. Leerlingen zijn er trots op dat zij leerling zijn van het Rijnlands Lyceum of van de International School of The Hague. Zij kijken later, als alumni, positief terug op hun schooltijd. De medewerkers

van de Rijnlandse Lycea en de International School zijn ambitieus. Zij ervaren de stichting als een uitstekende werkgever en blijven graag bij de stichting werken.

Kernwaarden

De stichting en de scholen werken vanuit gezamenlijke kernwaarden:

Ten aanzien van de organisatie als geheel (stichting en scholen):

- Openheid, tolerantie en respect
- Respect voor verschillende levensbeschouwingen, denkwijzen en culturen
- Ambitie
- Innovatie, ondernemerschap en marktgerichtheid
- Professionaliteit
- Een lerende organisatie willen zijn
- Gericht op het afleggen van verantwoording (op alle niveaus)
- Maatschappelijke betrokkenheid

Ten aanzien van de leerlingen en het onderwijs:

- Onderwijskwaliteit die 'meer dan goed' is
- Uitdaging van leerlingen tot het voor hen maximale niveau
- Onderwijs gericht op uitdaging, nieuwsgierigheid en onderzoek
- Een op ontwikkeling gericht pedagogisch klimaat
- Heldere afspraken, normen en waarden die ook consequent worden nagekomen
- Een positieve sfeer met wederzijds respect tussen leerlingen, medewerkers en ouders
- Internationale oriëntatie
- Gericht op de culturele en maatschappelijke ontwikkeling van de leerlingen
- Een schoolklimaat waarin de leerling wordt gekend in een veilige leeromgeving
- Gericht op de aansluiting vanuit het basisonderwijs en een sterke oriëntatie op de doorstroom naar het vervolgonderwijs

Medewerkers zijn:

- Gemotiveerd en trots op de organisatie
- Professioneel en ontwikkelingsgericht

Beleidsdoelstellingen en resultaten 2010

De Stichting Het Rijnlands Lyceum heeft zich in het jaar 2010 toegelegd op de ontwikkeling of verbetering van een aantal aspecten. De meeste zaken waren als zodanig benoemd in het strategisch plan van de organisatie Koers 2012, een vierjarenplan opgesteld in 2008. Sommige punten zijn het resultaat van nieuwe ontwikkelingen.

Onderwijskwaliteit

Ten aanzien van onderwijskwaliteit stelt de Stichting Het Rijnlands Lyceum zich in haar strategisch plan ten doel onderwijs te bieden dat "meer dan goed" is. De lat mag best wat hoger liggen op het Rijnlands, zo luidt het devies. We kunnen vaststellen dat de Rijnlandse lycea, inclusief de ISH Secondary en de ISH Primary over de volle breedte voldoende tot goede resultaten laten zien. Het is goed om te zien dat de ISH Secondary begin 2010 de formele accreditatie verwierf van de Council of International Schools (CIS), het keurmerk van de internationale scholen. Onderwijskwaliteit staat bij de scholen hoog op de agenda. Los van hun eigen kwaliteitsnormen, gekoppeld aan hun onderwijsvisie en hun maatschappelijke rol, worden de scholen meer dan in het verleden door de Onderwijsinspectie gemonitord op basiskwaliteit. Daarbij wordt het pedagogisch-didactisch klimaat beoordeeld, maar ook de "opbrengsten": het rendement van de onderbouw, het gemiddelde examencijfer en het verschil tussen het centraal examen en het schoolexamen. In het verslagjaar hebben de scholen, daar waar dit relevant was, beleid in gang gezet ter verdere verbetering van de opbrengsten. "Opbrengstgericht" werken is daarmee een belangrijk thema geworden.

Kwaliteitszorg

Ten aanzien van kwaliteitszorg hadden de scholen zich ten doel gesteld in 2010 een kwaliteitszorginstrument in te voeren, als dit nog niet het geval was, waardoor kwaliteitszorg een integraal onderdeel zou worden van het beleid van de school. Het bestuur heeft vastgesteld dat alle scholen inmiddels werken op basis van gesystematiseerde kwaliteitszorg, waarbij onder meer de tevredenheid van leerlingen en ouders wordt gemeten. Het is plezierig om daarbij vast te stellen dat de gemiddelde tevredenheid van ouders en leerlingen hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

Onderwijsaanbod

Op het gebied van onderwijsaanbod speelde de ontwikkeling van de Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum* een belangrijke rol. Eind 2008 was de ontwikkeling van een tweejarige Europese afdeling binnen de International School of the Hague vastgelopen, omdat de Europese organisaties dit geen toereikend antwoord vonden op hun behoefte aan Europees basis- en voortgezet onderwijs voor de kinderen van hun ambtenaren.

Op initiatief van de burgemeester van Den Haag, de heer Van Aartsen en de wethouder van onderwijs, mevrouw Van Engelshoven, met medewerking van het Ministerie van OCW en met instemming van de Europese organisaties in Den Haag, is uiteindelijk een aanvraag voorbereid voor een volledige basisschool en een school voor voortgezet onderwijs. Begin december 2010 werd deze aanvraag door de Board of Governors van de Europese Scholen te Brussel geaccordeerd. Op 14 april 2011 ontving het Rijnlands ook een akkoord op de organisatie en het curriculum, waardoor de school daadwerkelijk per 20 augustus 2012 van start zal gaan. De inschrijving van de leerlingen start op 1 januari 2012.

Basisonderwijs

Op de International School of the Hague wordt sinds 2003 basisonderwijs verzorgd. In juridische zin is de basisschool van de ISH een leslocatie van de Haagsche School Vereniging (HSV), hoewel het beheer van de school geheel in handen is van het Rijnlands en ook de directie en het personeel in dienst zijn van het Rijnlands. Met het oog op de start van het Europese basisonderwijs werd het voor het bestuur van het Rijnlands onontkoombaar om een duurzame oplossing te zoeken voor het licentievraagstuk van het internationale en Europese basisonderwijs. Integratie van een Haagse basisschool in de Stichting Het Rijnlands Lyceum zou zowel het juridische vraagstuk oplossen als een betere culturele inbedding bewerkstelligen in het Nederlandse onderwijsbestel en het Haagse onderwijs. In oktober 2010 is een verzoek gedaan aan de Eerste Nederlandse Montessorischool te Den Haag om een integratie in de stichting Het Rijnlands Lyceum per 1 augustus 2011 te overwegen. Na een periode van verkenning en onderzoek heeft de Algemene Vergadering van de Vereniging voor Montessorionderwijs besloten tot een bestuursoverdracht per 1 augustus 2011. Voor het Rijnlands biedt de fusie met deze basisschool de mogelijkheid om een inhoudelijke samenwerking te realiseren van deze school met de ISH Primary en de basisschool van de

Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum*. Daarmee ontstaan er kansen voor gezamenlijke internationale en interculturele projecten en mogelijkheden voor extra vreemdetalenonderwijs. Dank is verschuldigd aan het bestuur van de Haagse School Vereniging voor de wijze waarop zij enerzijds jarenlang heeft meegewerkt aan de mogelijkheid van internationaal basisonderwijs onder de vlag van het Rijnlands en anderzijds loyaal en collegiaal heeft ingestemd met de verzelfstandiging van de locatie.

Personeelsbeleid

Op het gebied van personeelsbeleid was de doelstelling om in 2010 de tweede tranche benoemingen in LC of LD uit te voeren in het kader van de Functiemix, het door de overheid geïnitieerde actieprogramma ter verbetering van de positie van de leraar, het Actieplan Leerkracht. Stichtingsbreed zijn in 2010 31 medewerkers gepromoveerd van LB naar LC en 30 van LC naar LD. In het basisonderwijs werden drie medewerkers gepromoveerd naar schaal LB. Met tevredenheid kan worden vastgesteld dat

de Functiemix een extra dynamiek binnen de scholen tot stand brengt en leidt tot innovatie en verdere kwaliteitsverbetering. De Functiemix en de invoering van het systeem van functionerings- en beoordelingsgesprekken leveren een belangrijke bijdrage aan de professionele cultuur van de organisatie zoals ook werd beoogd. Het maken van resultaatafspraken en het afleggen van verantwoording zijn daar belangrijke onderdelen van. In 2010 vond voorts een aantal gesprekken plaats over de totstandkoming van een strategisch personeelsbeleid voor de komende vier jaar. Dit plan werd uiteindelijk in het voorjaar van 2011 vastgesteld. "Binding" en "ontwikkeling van medewerkers" zijn daarbij de hoofdpunten van beleid voor de scholen in de komende jaren.

Leerlingenaantal

Het leerlingenaantal is in 2010 wederom gestegen: van 4618 leerlingen op 1 oktober 2009 naar 4882 op 1 oktober 2010. Op het Rijnlands Wassenaar bleef het leerlingenaantal, ondanks het beëindigen van de mavo-instream, gelijk. De andere scholen maakten nog een aanzienlijke groei door. Beheerste groei of stabiliteit van het leerlingenaantal vormen een belangrijke basis voor een goede bedrijfsvoering van de scholen. Formatie en adequate huisvesting dienen immers gelijke tred te houden met de ontwikkeling van het leerlingenaantal.

Financieel

In financiële zin werd de stichting in 2010 geconfronteerd met enkele tegenvallers die het resultaat hebben beïnvloed. Het enkelvoudige resultaat van € 640.142 van de stichting is weliswaar positief, maar lager dan begroot. Een en ander is het resultaat van een aantal factoren, waaronder de niet-voorzien inzet van interim-ondersteuning, externe advisering, aanvullende werkzaamheden voor de accountant, projecten op het gebied van informatiemanagement (ondermeer RAET) en stijgende ICT-kosten.

Dienstverlening

Een belangrijk doelstelling voor 2010 betrof de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening door het centraal servicebureau, dat de scholen ondersteunt op met name het terrein van financiën en personeel. De gekozen aanpak had als doel om de betrouwbaarheid van de financiële informatie die werd verstrekt aan de rectoren van de scholen en bestuur en de kwaliteit van de personele dienstverlening en tactische en strategische advisering te verhogen. Mede op basis van extern advies is de organisatiestructuur van het bureau gewijzigd en is onder meer het personeelsinformatiesysteem RAET ingevoerd. Op financieel gebied ervaren betrokkenen een verbetering van de kwaliteit van de rapportages en analyses. Op het gebied van personeelszaken is de basisadministratie inmiddels sterk verbeterd. De conversie van het voormalige HR-systeem naar RAET bleek het afgelopen jaar echter geen sinecure en heeft veel energie gevergd van de medewerkers. De afdeling Financiën voerde eind 2010 voor alle scholen van de stichting de digitale verwerking van inkoopfacturen in, na een pilotfase van een jaar. Een en ander heeft tot aanzienlijke verbetering van het crediteurenproces geleid en draagt aanmerkelijk bij aan de kwaliteit van de interne organisatie en interne controle.

Een van de doelstellingen van beide afdelingen (Financiën en P&O) was de totstandkoming van procesbeschrijvingen en een daarop gebaseerde service-level agreement (SLA). Voor beide afdelingen zijn deze procesbeschrijvingen inmiddels afgerond en vormen zij de basis voor de SLA's.

Informatiemanagement

Op het gebied van informatiemanagement is behalve de keuze voor het salaris- en personeelsinformatiesysteem RAET ook de keuze gemaakt voor de conversie van het leerlingvolgsysteem @VO naar SOM, om ook ten aanzien van de leerlingenadministraties van de scholen een verbetering te maken. Met beide nieuwe applicaties heeft de stichting een belangrijke stap gezet in het gebruik van zogeheten SAAS-applicaties, waarbij het technisch beheer volledig bij de leverancier ligt en de organisatie niet afhankelijk is van eigen servers. Daarmee verkleint de stichting het risico op uitval van deze bedrijfskritische applicaties. Ook de conversie van @VO naar SOM bleek overigens een tijdrovend en complex project te zijn. De beoogde start per 1 maart 2011 is uiteindelijk uitgesteld naar augustus 2011 ter wille van de maximale kwaliteit en betrouwbaarheid van de informatievoorziening, alsmede de gebruiksvriendelijkheid. Tot het moment van de conversie worden de cijfers van de leerlingen gepresenteerd via het bestaande School Managementsysteem.

Rijnlands Education Worldwide

Het jaar 2010 was in de 25-jarige geschiedenis van REW een betekenisvol jaar. REW zag zich enerzijds genooddacht om de vestiging in Cobham (VK) te sluiten, de vestiging waar de buitenlandse activiteiten van het Rijnlands ooit begonnen waren. Daar stond tegenover dat we in september 2010 een nieuwe vestiging konden openen in Singapore waar inmiddels de 100^e leerling is ingeschreven. Het financiële resultaat is door verschillende factoren onder druk komen te staan, waardoor REW zich voor de uitdaging gesteld ziet een aanzienlijke ombuiging te realiseren.

Zie daartoe ook het verslag van Rijnlands Education Worldwide.

Human resources

Strategisch meerjarenbeleid

Vanuit Koers 2012 is er na intensief overleg met rectoren, GMR en Raad van Toezicht een notitie strategisch meerjarenpersoneelsbeleid opgesteld. Vanuit dit richtinggevend document zal de afdeling P&O haar personeelsjaarplannen gaan opstellen. Kern van het beleid worden voor 2011 de onderwerpen binding, ontwikkeling, de gesprekscyclus, management development, ziekteverzuim, begeleiding van nieuwe docenten en de ontwikkeling van ondersteunende medewerkers.

Funciemix

Op basis van de in de CAO VO 2008-2010 vastgelegde afspraken is in 2009 een eerste belangrijke stap gezet in het realiseren van de afspraken in het kader van de Funciemix. Het traject is volgens de voorschriften uit de CAO VO in 2010 vervolgd. De Stichting Het Rijnlands Lyceum voldoet aan de gestelde percentages voor 2010. Al met al kwamen stichtingsbreed 64 VO docenten in aanmerking voor benoeming in een hogere functieschaal. In het basisonderwijs betrof het 3 leerkrachten die bevorderd werden van LA naar LB. De relatief grote doorstroom van LC naar LD, mede als gevolg van het vrijvallen van bestaande LD-functies, het niet meerekenen van LD-functionarissen met een substantiële organisatietaak en de instroom van nieuwe docenten in LB, betekent echter dat er in de komende jaren extra docenten moeten worden bevorderd naar het LC-niveau en dat ook bij de werving van nieuwe docenten rekening zal worden gehouden met het behalen van de gestelde doelen.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

In 2010 heeft de Risico Inventarisatie (RI&E) plaatsgevonden op het Centraal Servicebureau en is de RI&E voor het Rijnlands Lyceum Sassenheim in gang gezet. Deze zal in 2011 haar beslag krijgen.

Ten opzichte van 2009 is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschap) in 2010 nagenoeg onveranderd gebleven.

Ten opzichte van de landelijke cijfers voor het voortgezet onderwijs liggen de ziekteverzuimpercentages onder het landelijk gemiddelde en de meldingsfrequentie (aantal meldingen per medewerker) ligt erboven.

Het middenlang en lang verzuim ligt ruim onder het landelijk gemiddelde in het VO. Eind 2010 is bij de ISH Secondary gestart met een pilot aanpak kort-frequent verzuim.

Service level agreements

De afdeling P&O heeft de basisprocessen in 2010 beschreven en deze zijn besproken met de rectoren van de scholen. Deze processen vormen de basis voor de service level agreements.

School	LA		LB		LC		LD		Totaal OP	
	01-10-08	31-12-10	01-10-08	31-12-10	01-10-08	31-12-10	01-10-08	31-12-10	01-10-08	31-12-10
per	fte	fte	fte	fte	fte	fte	fte	fte	fte	fte
RLO			32,79	32,82	18,33	25,44	19,1	29,10	70,22	87,35
RLS			40,19	41,80	14,98	22,50	18,98	22,17	74,15	86,47
RLW			22,68	18,31	7,1	11,58	12,18	17,81	41,96	47,70
ISH-VO			44,93	39,47	18,47	20,88	12,26	20,55	75,66	80,90
ISH-PO	30,60	32,13	2,56	5,56	3,00	2,00			36,16	39,69
CSB							1,00		0,00	1,00
Totaal	30,60	32,13	143,15	137,95	61,88	82,41	62,52	90,63	298,15	343,11

Overzicht funciemix stand 31-12-2010 afgezet tegen de OCW o-meting op 1-10-2008.

Groei van de organisatie

Het totale aantal medewerkers van de Stichting is in 2009 toegenomen van 573 naar 597. Afgezien van het centraal servicebureau heeft er op alle locaties een groei plaatsgevonden. Formatief heeft er in 2010 een groei plaatsgevonden van 452 formatie-eenheden (fte) naar 480 fte. Deze groei met 28 fte is groter dan de groei in 2009. De groei laat zich verklaren door het wegvallen van gedetacheerden in het Rijnlands Lyceum Oegstgeest en het vervolgens zelf aanstellen van nieuwe docenten. Anderzijds heeft deze uitbreiding te maken met de groei van het aantal leerlingen, met name bij de ISH die ook in 2010 doorzette.

Werving van docenten

De stichting heeft in 2010 ten behoeve van de vervulling van de vacatures van alle scholen, inclusief Rijnlands Education Worldwide, eenmaal een landelijke wervingsadvertentie geplaatst. Daarnaast is gebruikgemaakt van andere wervingskanalen en wervingsmiddelen, zoals werving- en selectiebureaus en, verkenningsgewijs, ook sociale media.

HR-cyclus / Functionerings- en beoordelingsgesprekken

In het verlengde van de implementatie van de Functiemix is ook het beleid ten aanzien van het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken in 2009 aangepast. In 2010 is de nieuwe werkwijze, waarbij er naast functioneringsgesprekken ook beoordelingsgesprekken worden gevoerd, van start gegaan.

Afdeling Personeel en Organisatie

In vervolg op eerdere acties uit 2008, het project "de basis op orde" is in 2010 een volgende fase ingezet. In februari 2010 is het toenmalige personeelsinformatiesysteem met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2010 vervangen door het personeelssysteem HRIS van RAET. Deze transitie is uiteindelijk, na een langdurig en ingewikkelde conversie, succesvol afgerond. De aanleiding om over te stappen naar deze salarisverwerkingssoftware lag in het feit dat de software die daarvoor werd gebruikt niet (volledig) voldeed aan de eisen van het ministerie van OCW ten behoeve van de verplichte rapportages primair en voortgezet onderwijs aan DUO-CFI. Het bestuur van de Stichting vond het in februari 2010 niet langer verantwoord om deze situatie te laten voortduren en moest tot deze ingrijpende operatie besluiten.

Eind 2010 is gestart met het opvragen van de diensttijden van alle medewerkers bij het ABP en is aan de medewerkers verzocht deze samen met P&O te controleren. Dit zal resulteren in een sluitend overzicht van alle diensttijden en bijbehorende ambtsjubilea.

Er is een daarnaast een grote stap gezet in de afhandeling van de erkenning van buitenlandse diploma's van medewerkers in de internationale scholen van de Stichting. Medewerkers waren weliswaar bevoegd in het land van herkomst, maar de typisch Nederlandse opdeling in eerste- en tweedegraadsdocenten heeft bij de erkenningsaanvragen parten gespeeld. Dit vraagstuk is nu grotendeels opgelost en de meeste docenten hebben inmiddels hun bevoegdheid, (basisonderwijs, eerste- of tweedegraads voortgezet onderwijs) voor het Nederlandse onderwijs verkregen.

Ook het Personeelshandboek is uitgebreid met een aantal regelingen. Voorts zijn diverse functies beschreven of herschreven en waar nodig gewaardeerd volgens Fuwasys. Per 1 oktober is er een nieuw hoofd P&O aangetreden, nadat de functie op interimbasis was waargenomen van 1 maart tot 1 oktober. De interimoplossing was noodzakelijk gezien de al langer bestaande vacature en het ingezette conversietraject van RAET.

Financiën en bedrijfsvoering

Staat van Baten en Lasten (enkelvoudig) 2010 met ter vergelijking de cijfers van 2009

	2010 (realisatie) €	2010 (begroot) €	2009 (realisatie) €	
<i>Baten</i>				
3.1	Rijksbijdragen	30.332.539	28.199.364	28.637.683
3.5	Overige baten	11.990.850	10.099.220	11.034.845
3	Totaal baten	42.323.389	38.298.584	39.672.528
<i>Lasten</i>				
4.1	Personeel	30.394.089	28.635.910	28.252.856
4.2	Afschrijving	1.124.667	813.380	1.116.121
4.3	Huisvesting	2.671.621	1.986.169	2.294.254
4.4	Instellingslasten	7.191.752	6.048.900	7.693.684
4	Totaal lasten	41.382.129	37.484.359	39.356.915
Saldo Baten en Lasten		941.260	814.225	315.613
5.1	Financiële baten	47.115	0	16.312
5.5	Financiële lasten	348.233	0	282.059
Financieel resultaat		-301.118	0	-265.747
Enkelvoudig resultaat		640.142	814.225	49.866
Resultaat deelneming		-327.969	79.763	-69.026
Resultaat 2010		312.173	893.988	-19.160

1 Exploitatieresultaat

Het enkelvoudig resultaat 2010 van de Stichting het Rijnlands Lyceum bedraagt € 640.142. Ondanks het feit dat dit enkelvoudig resultaat € 174.083 lager is dan begroot, is het jaar 2010 vanuit financieel perspectief een positief jaar. Onder andere werd € 466.000 ten laste van de exploitatie aan de voorziening Groot Onderhoud toegevoegd.

2 Analyse van het resultaat

Baten

De Rijksbijdragen over 2010 zijn met € 1.695.000 toegenomen, wat voornamelijk werd veroorzaakt door de stijging van het leerlingenaantal. Voor het bekostigingsjaar 2010

bedroeg dit 101 leerlingen. Daarnaast zijn ook de subsidie-opbrengsten aanzienlijk gestegen, onder andere als gevolg van het Convenant Leerkracht (Functiemix).

Personele kosten

De personele kosten zijn in 2010 met € 2,1 miljoen gestegen. Deze stijging is veroorzaakt voor ca. € 800.000 door toename van personeel met 10 fte, voor € 200.000 door toename van personeel met 10 fte, voor € 200.000 bindingstoelage, voor € 200.000 aan hogere BAPO-loonkosten en verder door extra loonkosten als gevolg van de inkorting van de salarisschalen, de besteding van de Functiemixgelden, de verhoging van de pensioenpremie en de reguliere loonkostenstijging.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn vrijwel gelijk gebleven.

Huisvesting

In 2010 is de 'voorziening groot onderhoud' met € 466.000 opgehoogd naar € 1.020.000. In vergelijking met 2009 zijn de onderhoudskosten/dotatie aan voorziening in 2010 met € 400.000 gestegen. De overige huisvestingskosten zijn vrijwel gelijk gebleven.

Instellingskosten

De instellingskosten over 2010 zijn in vergelijking met 2009 met € 500.000 afgenomen. Deze daling heeft te maken met een forse daling van het voorzieningenniveau in 2010. In 2009 moest een voorziening worden getroffen vanwege

het managementinformatiesysteem. Naast deze forse daling stegen de leermiddelen/schoolboeken met € 200.000, ICT-kosten met € 200.000 en Advieskosten met ruim € 300.000.

2 Risicomanagement

Het jaar 2010 heeft voor een belangrijk deel in het teken gestaan van een verbetering van het Risicomanagement. Van de Planning & Control cyclus maakt een frequente rapportering en gesprekscyclus deel uit. Daarbij is een permanent streven naar optimale kwaliteit en betrouwbaarheid van de gerapporteerde realisatie ten opzichte van de begroting. Meer transparantie en een hogere betrouwbaarheidsgraad hebben de waardering onder de stakeholders sterk doen toenemen.

In 2010 is veel aandacht besteed aan de verbetering van het debiteurenbeheer. Dit heeft onder meer zijn vruchten afgeworpen door de incassering van oude openstaande bedragen. Wat betreft de registratie en verwerking van inkoopfacturen is eind 2010 het systeem van digitale verwerking van inkoopfacturen verder in de organisatie uitgerold. Het proces was daarmee in januari 2011 volledig geautomatiseerd. Ook is afgelopen jaar een nieuw, specifiek op het onderwijs toegesneden salaris- en HR-applicatie (RAET) aangeschaft en geïmplementeerd, waardoor het maken van prognoses van loonkosten in het kader van de begroting en meerjarenbegroting sterk is verbeterd. Deze HR-applicatie biedt het bestuur van de stichting en de rectoren van de scholen belangrijke (real time) managementinformatie.

Risico's in het onderwijs betreffen ook veelal de staat van onderhoud van de gebouwen. In het voortgezet onderwijs komt immers het gehele onderhoud ten laste van de school. Het is een bekend risico dat middelen die bestemd zijn voor het groot onderhoud worden aangewend voor andere zaken. Het Rijnlands heeft er in 2010 voor gekozen de Voorziening Groot Onderhoud en de onderbouwing ervan stevig neer te zetten. Enerzijds betekende dit een verdere dotatie aan de voorziening en anderzijds door uniforme MeerJarenOnderhoudsPlannen (MOP's) in te voeren en deze vervolgens als stuurmiddel te hanteren.

3 BAPO

Vorig jaar maakten we nog kenbaar dat er wellicht naar aanleiding van OCW-regelgeving voor de 'gewone' BAPO een toekomstgerichte (substantiële) voorziening zou moeten worden getroffen. Echter de OCW-regelgeving is in 2010, en met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2010, geheel gewijzigd. Het vormen van een hoge toekomstgerichte voorziening voor de reguliere BAPO is geheel komen te vervallen. Helaas moest ook de door het personeel opgebouwde voorziening SpaarBapo-verlof van € 1.200.000 in één keer vrijvallen en naar het eigen stichtingsvermogen worden overgeboekt. Dit houdt in dat de scholen hun loonkosten uit hoofde van de opgenomen SpaarBapo niet meer via de exploitatierekening kunnen dekken uit de hier speciaal voor opgebouwde voorziening.

De gewijzigde systematiek inzake de vrijval van de Voorziening SpaarBapo-verlof heet in vaktermen een "stelselwijziging". Indien zoiets plaatsvindt, dan moeten de vergelijkbare cijfers over het vorige jaar (2009) aangepast worden voor wat betreft deze specifieke voorziening. Dit is ook in de jaarrekening 2010 van het Rijnlands gebeurd.

4 Financiële kengetallen

Kengetallen Financieel *	2010	2009	2008	2007
Solvabiliteit	19,80%	17,5%	20,5%	18,9%
Liquideiteit	0,67	0,64	0,78	0,92
Netto Werkkapitaal in € 1.000	-4.043	-4.163	-2.006	-751
Rentabiliteit	1,5%	0,1%	4,2%	2,8%
Kapitaalsfactor	29,70%	32,7%	41,9%	47,5%
Rendement Eigen vermogen (ROI)	12,7%	1,1%	27,9%	19,4%
Omloopsnelheid Eigen vermogen	8,43	9,04	6,52	6,99
Bijdrage OCW in baten	71,6%	72,2%	69,9%	70,2%
Personeelsfactor	71,7%	71,2%	72,3%	70,3%

*) Deze indexcijfers zijn berekend exclusief resultaat en/of vermogenstoename in 2009 en 2010 van de per 1 januari 2009 verkregen deelneming Backershagen B.V.

De kapitalisatiefactor is een in het onderwijs gehanteerde financiële ratio (balanstotaal-/gebouwen) / totale baten. De ratio voor 2010 bedraagt 29,7 en voor 2009 bedroeg deze 32,7. De kapitalisatiefactor ligt daarmee onder de signaleringsgrens van 37,5% die door de overheid wordt gehanteerd.

De solvabiliteit ligt vrijwel op de door overheid gehanteerde richtwaarde van 20%.

Met een liquideiteit van 0,67 bevindt het Rijnlands zich weliswaar binnen de bandbreedte van 0,5-1,5 (als kenmerk van een financieel gezonde organisatie). Desondanks streeft het Rijnlands naar een verdere versterking van deze ratio in de richting van 1,0.

Het verdient tevens aanbeveling om de financiële bufferfunctie verder te versterken.

Ratio's zijn negatief beïnvloed vanwege een tweede stelselwijziging

In 2010 heeft nog een tweede stelselwijziging plaatsgevonden. De zogeheten 'eeuwigdurende vordering OCW'. Als gevolg van de aanpassing 'RJ 660 Onderwijsinstellingen' is

verduidelijkt dat de vordering niet op de balans thuishoort, aangezien de vordering pas geïnd gaat worden op het moment van liquidatie van een onderwijsinstelling. Derhalve vertekent dit 'schijnbezit' de vermogensstructuur, en dus ook de financiële ratio's. Daarom is in 2010 besloten deze vordering op te heffen. De vordering bedroeg per 1 januari 2010 € 1.678.905, en was gewaardeerd op 7,5% van de lumpsum 2009 conform de circulaire van OCW. Jaarlijks leidde deze systematiek, bij een groeiend leerlingenaantal tot een (te positief) resultaat in de exploitatie. Over 2009 bedroeg de extra bate nog € 231.413.

Evenals de eerste stelselwijziging (zie BAPO), moesten ook voor deze stelselwijziging de vergelijkende cijfers 2009 worden aangepast.

5 Resultaat deelneming

Het exploitatieresultaat 2010 van de 100% deelneming Backershagen BV bedraagt min € 327.969. Hierdoor is het eigen vermogen van deze BV gedaald naar € 760.146.

Huisvesting en facilitair

Huisvesting

Den Haag

In 2009 heeft de Stichting Het Rijnlands Lyceum veelvuldig overleg gevoerd met de gemeente Den Haag over de invulling van het masterplan Kijkduin met daarin de International School of The Hague als landmark. In 2010 is, als gevolg van de economische crisis, het masterplan Kijkduin door de gemeente Den Haag ingetrokken.

De Stichting heeft goede hoop dat de plannen voor een aanzienlijke uitbreiding van de ISH toch zullen kunnen worden uitgevoerd. Door de groei van het aantal leerlingen op de ISH werd besloten om in de zomervakantie, voor een periode van maximaal vijf jaar, tijdelijke lokalen op de parkeerplaats te plaatsen. De tijdelijke lokalen zijn voorzien van alle onderwijsmiddelen die nodig zijn om het lesgeven optimaal te ondersteunen. Daarnaast heeft de school gekozen om de tijdelijke lokalen met zware vloeren uit te voeren

zodat geluidsoverlast tot een minimum beperkt is. Ook aan het esthetisch oog werd gedacht. De buitenkleuren harmoniëren mooi met het hoofdgebouw.

Oegstgeest

Ook de locatie in Oegstgeest is aan verbouwing onderhevig geweest. Door groei in leerlingenaantal in de afgelopen jaren werd de verblijfsruimte voor leerlingen te krap. In de maand januari werd een begin gemaakt met het uitwerken van de ideeën in bouwtekeningen. Eind juni werden tussenwanden verwijderd en werd het dak over een lengte van 30 meter geopend. Denkend vanuit de bouwfilosofie van architect Bleeker, de ontwerper van de school in 1968, waarin licht en ruimte voor leerlingen de hoofdrol spelen, is in het dak over genoemde lengte een verhoging aangebracht waardoor de centrale hal vele malen lichter is geworden en positief uitwerkt op de ruimtelijke omvang. In totaal is de verblijfsruimte voor de

leerlingen met 225 m² toegenomen. Voor het binnenklimaat in de hal zijn zware normen aangehouden. Met behulp van vier gestuurde CO₂ ventilatoren is het binnenklimaat sterk verbeterd.

Wassenaar en Sassenheim

Op de locatie Wassenaar is veel energie gestoken in het maken van het grootonderhoudsplan voor het gedeelte van de school dat als monument is aangemerkt. In Sassenheim heeft men de renovatie van het meubilair in de aula aangepakt. Een meubelontwerper heeft een mooi ontwerpplan gemaakt en uitgevoerd. Daarnaast is een aantal ruimten op het leerplein tot lokaal omgebouwd.

Groot onderhoud

Alle meerjarenonderhoudsplannen zijn tegen het licht gehouden en bijgesteld. In het najaar zijn alle gebouwbeheerders bij elkaar geweest en hebben in overleg met de controller een vast format afgesproken om de onderhoudskosten voor de gebouwen op een uniforme wijze inzichtelijk en overzichtelijk te maken.

De overheid heeft subsidies verleend aan scholen, die hiervoor in aanmerking kwamen en afhankelijk van de ouderdom van het gebouw, om energiezuinige maatregelen te treffen en het binnenklimaat te verbeteren. De locaties Oegstgeest en Sassenheim hebben daadwerkelijk subsidie ontvangen. In Oegstgeest is het resterend enkelglas vervangen door dubbelglas. Ook de isolatie van het dak is vervangen waardoor de isolatiewaarde verdubbeld is. In Sassenheim is subsidie ontvangen voor thermostaatkranen en het binnenklimaat.

In het kader van monumentensubsidie is het glazen dak boven het terras van het centraal servicebureau vervangen en is schilderwerk verricht.

Inkoop

Ook dit jaar had de Stichting te maken met een Europese aanbesteding. Het betrof in dit geval de aanbesteding van de levering van schoolboeken voor alle vier de locaties. INKADA heeft de Stichting in dit proces begeleid met het oog op de financiële en juridische risico's. Dankzij de zorgvuldige begeleiding en de betrokkenheid van alle vier de scholen is alles zonder problemen verlopen.

Een andere aanbesteding waaraan de Stichting zich heeft verbonden is de collectieve inkoop van energie, zowel elektriciteit als gas. De Stichting heeft zich aangesloten bij het collectief Energie voor Scholen. Door de enorme omvang van dit collectief, 7000 deelnemers, profiteert de

stichting van aantrekkelijke prijzen. De contracten die de stichting heeft met de afvalverwerker en papierleverancier worden elk jaar kritisch gevolgd, niet alleen als het gaat om prijsverhogingen, maar ook in het kader van duurzaamheid en milieu.

Op het terrein van verzekeringen is ook het een en ander gebeurd. De Stichting heeft alle contracten tegen het licht gehouden. De achterliggende gedachte hierbij was dat er verschil bestond in verzekeringen op de verschillende locaties en onduidelijkheden waarom verzekeringen wel of niet waren afgesloten. Na een vergelijking tussen de voorwaarden en premies van de grote verzekeraars en het inwinnen van informatie ten aanzien van het nut van bepaalde verzekeringen is besloten om van verzekeringsmaatschappij te wisselen. Voor alle locaties gelden nu dezelfde verzekeringen.

Milieu en duurzaamheid

De Stichting blijft alert op de wijze waarop we met het milieu omgaan. Niet alleen vinden er op verschillende scholen projecten plaats rond milieu en duurzaamheid, maar ook vanuit het bestuur wordt gestreefd naar een duurzaam en verantwoord beleid. Afvalstromen worden op de locaties gescheiden aangeboden en opgehaald. Papierleveranciers worden gecontroleerd op FSC-keurmerk, chemisch afval wordt opgehaald. Het gebruik van kleurenprints wordt ontmoedigd.

In overleg met de ICT-leverancier zijn alle netwerken voorzien van een energiebesparingsprogramma, waarmee de PC's automatisch uitgeschakeld kunnen worden aan het eind van de werkdag.

Op de locatie Oegstgeest is de verlichting in de sporthal vervangen door energiezuinige verlichting.

Bij de inkoop van energie heeft de stichting ervoor gekozen een extra bijdrage aan het milieu te leveren door groen-certificaten te kopen. Uit de door het inkoopcollectief geboden mogelijkheden voor verduurzaming heeft de stichting gekozen voor meer afname van windenergie. Ten aanzien van het terugdringen van de uitstoot van CO₂ overweegt de Stichting nadere afspraken te maken met het afvalverwerkingsbedrijf. Op de markt van school- en kantoormeubilair zijn ontwikkelingen gaande. De stichting zal bij aanschaf van nieuw school- en kantoormeubilair bij de leverancier nagaan of deze het cradle to cradle principe hanteert.

De ICT-ontwikkelingen in het onderwijs staan niet stil. Enerzijds zien we een landelijke ontwikkeling, als gevolg van de invoering van de "gratis" schoolboeken, naar verdere digitalisering van leermiddelen om binnen het beschikbare budget voor leermiddelen te kunnen blijven. De ontwikkeling van digitale content vereist echter bijzondere expertise. Het onderwijs staat slechts aan de vooravond van deze ontwikkeling, los van de vraag of de professionele ontwikkeling van dergelijke materialen niet beter belegd is bij externe partijen in aanvulling op de bestaande leermiddelen (boeken).

Behalve met digitale content werken de scholen ook in toenemende mate met elektronische leeromgevingen. Zo werkt de ISH Secondary naar volle tevredenheid met Moodle, een open source elektronische leeromgeving waar wereldwijd 35.000 scholen aan deelnemen. Het Rijnlands Sassenheim is in 2010 een experiment begonnen met Teletop. Ook Rijnlands Education Worldwide heeft in 2010 gekozen voor Teletop als platform ter ondersteuning van het onderwijs in het buitenland.

Nieuwe content en nieuwe onderwijsvormen zullen op termijn ook andere eisen gaan stellen aan hardware. De huidige inrichting met computerlokalen en een computer of smartboard per lokaal en enkele laptop zal op termijn geen antwoord geven op een veranderende leercontext. Zonder dat het onderwijs moet doorschieten in "digitaal leren", kan het traditionele leren worden ondersteund en verrijkt met digitale content via nieuwe hardware. Een experiment op de ISH Primary in 2010 met het gebruik van Ipods laat zien welke extra mogelijkheden de docent daarmee plotseling tot zijn beschikking heeft. De weg naar Ipads of andere tablets lijkt daarmee ook onontkoombaar ingeslagen. De scholen zullen zich de komende jaren moeten voorbereiden op die veranderende leeromgeving. In het verslagjaar hebben daar gesprekken over plaatsgevonden en is onderzoek verricht. In 2011 zal dit leiden tot een strategische ICT-visie van de Stichting Het Rijnlands Lyceum.

Het bestuur moest vaststellen dat ook in 2010 de ICT-kosten verder zijn opgelopen, per saldo met ongeveer € 250.000. Dit werd begin 2010 reeds voorzien. Het toegenomen aantal leerlingen leidde ondermeer tot hogere beheerslasten. Hetzelfde geldt voor de aanschaf van meer ICT-middelen (pc's, macs, en smartboards) en de beheerslasten die daaruit voortvloeien. De kosten voortkomend uit het beheer van het Schoolmanagementsysteem hebben het bestuur genoopt om met het ICT-bedrijf nieuwe afspraken te maken voor de restant looptijd.

In 2011 bereidt de Stichting zich voor op een Europese aanbesteding voor het beheer van ICT omdat de lopende contracten in 2012 aflopen. Voordat een beslissing wordt genomen over de ICT-infrastructuur en het beheer ervan, zal een strategische visie worden ontwikkeld over de rol van ICT in het onderwijs en de bedrijfsvoering. In de bedrijfsvoering is in 2010 gekozen voor de invoering van RAET HR en RAET Salarisverwerking. Beide zijn webapplicaties. Per 1 januari werken alle scholen met een web-based verwerking van inkoopfacturen. Daarnaast heeft de Stichting de keuze gemaakt om de nieuwe web-based versie van het leerlingvolgsysteem @VO aan te schaffen en in 2011 te implementeren. Met de aanschaf en implementatie van deze softwareapplicaties zet de Stichting de eerste stap op weg naar "cloud computing" en een model waarbij leerlingen en medewerkers tijd-, plaats- en device-onafhankelijk kunnen werken. De uitdaging zal zijn om die nieuwe ICT-mogelijkheden in te zetten, met bijvoorbeeld dalende ICT lasten.

Horizontale verantwoording

Het Jaarverslag van de Stichting Het Rijnlands Lyceum wordt aan alle leden van de verschillende overleggremia uitgereikt en er wordt gelegenheid geboden om over het Jaarverslag de dialoog te voeren. Het Jaarverslag wordt uitgereikt aan alle medewerkers van de Stichting en toegestuurd aan externe stakeholders. Voor ouders en leerlingen is het Jaarverslag toegankelijk op de website van de Stichting.

De Stichting heeft in aanvulling op het Jaarverslag in 2010 ook de keuze gemaakt om te participeren in het project Vensters voor Verantwoording. Aan dit project neemt inmiddels 80% van de Nederlandse scholen voor voortgezet onderwijs deel. Het biedt ouders en belangstellenden een mogelijkheid om tal van kengetallen van de scholen goed gestructureerd te raadplegen. De website (<http://www.schoolvo.nl>) wordt onder meer gevuld met informatie vanuit de Inspectie van het Onderwijs, maar ook van DUO-CFI. Daarnaast kan de school zelf informatie aanreiken. De scholen van het Rijnlands hebben ervoor gekozen in 2011 alle beschikbare "vensters" te vullen.

De ouderparticipatie in de scholen van de Stichting Het Rijnlands Lyceum is traditioneel groot. Los van de formele vertegenwoordiging van de ouders in medezeggenschapsorganen en de (niet-bindende) voordracht die Nederlandse en internationale ouders mogen doen voor een lid in de Raad van Toezicht, kennen de verschillende scholen diverse vormen van ouderparticipatie zoals oudercommissies, ouderraden, curatoria, de parent association (PA) op de ISH-Secondary en de parent-teacher association (PTA) van de ISH-Primary. Deze rijkdom aan ouderparticipatie is een belangrijk kenmerk van de scholen van de Stichting Het Rijnlands Lyceum en wordt vanuit de schoolleidingen gestimuleerd.

Als gevolg van veranderende wetgeving, waarin de niet-bindende voordracht van ouders en medewerkers voor een lid van de Raad van Toezicht is omgezet in een "bindende voordracht" door de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, heeft de Raad van Toezicht besloten om hier ook daadwerkelijk per 1 augustus 2011 vorm aan te geven, in goed overleg met de betreffende medezeggenschapsorganen.

Klachtenafhandeling

Op 29 oktober 2010 ontving de Landelijke Klachtencommissie één klacht op basis van het klachtenreglement. Op 1 juni 2011 was het advies van de Commissie aan het bestuur nog niet bekend.

Medezeggenschap

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Betrokkenheid van ouders en leerlingen bij de stichting en de scholen is van groot belang. Behalve ouder- en leerlingenvraden kennen we medezeggenschapsraden per school. Daarnaast is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) op het niveau van de stichting. De rechten en plichten van deze GMR zijn wettelijk geregeld (in de Wet Medezeggenschap Scholen) en zijn voor de Stichting Het Rijnlands Lyceum neergelegd in een formeel reglement. Besloten is dat niet alleen ouders, leerlingen en docenten maar ook het centraal servicebureau in de GMR vertegenwoordigd moet zijn.

De GMR is bevoegd tot bespreking van alle aangelegenheden die de algemene gang van zaken in alle scholen of de meerderheid van de scholen binnen de stichting betreft. De GMR kan over deze aangelegenheden aan het bevoegd gezag voorstellen doen en standpunten kenbaar maken. De bestuurder kan de GMR om advies of instemming vragen, dan wel over bepaalde ontwikkelingen informeren.

Ook in 2010 heeft de GMR zich ingezet voor het welzijn van de stichting en dus de scholen zelf. De GMR besprak en bediscussieerde – vaak met de bestuurder – het verbeteren van het onderwijs, de gebouwen, de organisatie en met name de financiële aspecten. Dankzij de openheid en betrokkenheid van de bestuurder kon de GMR de medezeggenschap ook waarmaken. Die openheid en betrokkenheid betekenden ook dat zaken die niet echt goed liepen aan de orde werden gesteld. Altijd bleken de bestuurder en de controller bereid zo gedegen en transparant mogelijk informatie aan de GMR te verstrekken. Dat maakte een constructieve dialoog mogelijk.

In 2010 heeft de GMR vijf maal vergaderd. Deels in aanwezigheid van de bestuurder, deels zonder de bestuurder, een enkele maal met de controller, en – conform de afspraken – één maal in aanwezigheid van de Raad van Toezicht. Gesproken werd toen over kwaliteitszorg, samenwerking tussen de scholen onderling, professionalisering van de medewerkers, de organisatie als geheel en de (onderlinge) communicatie.

De nodige aandacht is besteed aan de totstandkoming van een huishoudelijk reglement. ICT-perikelen zijn veelvuldig aan de orde gekomen. Daarnaast heeft de financiële commissie van de GMR verschillende financiële aspecten in detail met de bestuurder en de controller besproken. Dat gold bijvoorbeeld voor de begroting, de kwartaalcijfers en de jaarrekening. Natuurlijk werd een en ander plenair formeel afgehandeld. Zo werden ook de jaarrekening 2009 en de begroting 2011 behandeld. De begroting was ruim op tijd ingediend. Dat was vroeger niet altijd het geval. De GMR heeft zich ook met strategie bezig gehouden, zoals de oprichting van de Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum*, de mogelijke integratie van de Eerste Nederlandse Montessorischool en de banden met Rijnlands Education Worldwide (Backershagen BV), die enkele scholen in het buitenland leidt.

De GMR kijkt terug op 2010 als een jaar waarin zij zich verder ontwikkelde tot een meedenkend orgaan in een stichting die vanuit een gedegen beleid een transparante organisatie heeft gecreëerd die financieel gezond is geworden. Door de goede samenwerking met de bestuurder is de GMR in staat geweest haar werk te doen en meent zo een positief aandeel te hebben gehad in het steeds verder versterken van de Stichting. De GMR wil een serieuze en kritische gesprekspartner zijn met een constructieve en positieve inslag.

Medezeggenschapsraad Internationaal Basisonderwijs / ISH Primary MR

The ISH Primary MR meets on a monthly basis in the presence of the ISH Primary Principal and Director of Operations. During each meeting there is an agenda with a number of fixed points. These include the review and approval of the minutes of the previous meeting, the review and update of an action list, the Principal's report and items received from the Stichting. Most of the agendas of the monthly meetings are focused on specific topics and may require additional information and preparation by the members. Some of these topics include the financial situation and budget planning, review and update of the school development and formation plan, review and update of different accreditation processes and other more long-term issues. Specific items discussed in 2010 included a possible merger with the ENMS, the usage of iPods in the school, further expansion with a fourth stream in the ISH Primary, the working relationship between the ISH Primary and the central office and issues affecting daily operations such as ICT and cleaning.

Once approved, the minutes are published on the ISH website and are available to the parents via the school office on request. Parents and staff members are always welcome to attend MR meetings.

Meetings are run in a very positive and constructive way. Parent and staff members of the MR strive to work towards the common goal of maintaining and continuing to improve the quality of education offered to our pupils. In order to facilitate this, the ISH Primary management brings forward many issues and questions to the MR, some of which, according to its legal framework, do not require consultation or discussion with the MR. This encourages an open and constructive working relationship that is highly appreciated by the MR.

At least twice a year the MR meets with the Bestuurder to discuss aspects of cooperation between the Stichting and the ISH Primary as well as the Stichting's strategies concerning a further development of Primary education. These meetings are also used to discuss services provided by the Stichting Het Rijnlands Lyceum to the school.

The MR continues to keep up-to-date with current legislation and practices through a programme of training and information provided by AOB.

Throughout the course of 2010, agenda items have varied but a consistent element has been the considerable academic success of the school and its high profile internationally. The areas giving most cause for concern have been external ICT support and cleaning, and the MR continues to assist the school in seeking improvement in these areas.

For 2011 the MR looks forward to working with the Stichting and school management to make a planned merger with the ENMS as well as the development of the European School a successful foundation to further improve in all areas including ICT, Finance and Human Resources in order to ensure the best possible working and learning environment for our staff and students.

C.E.J. Kruijsse
Chairman Primary MR

ONZE SCHOLEN

Rijnlands Lyceum Wassenaar

A. Strategie

In 2010 is het Schoolplan 2010-2014 geschreven.

De medewerkers van de school hebben hierin inspraak gehad via klankbordgroepen. Ook de medezeggenschapsraad is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming.

In het Schoolplan zijn de missie en de strategie van het Rijnlands Lyceum Wassenaar opnieuw geformuleerd.

Missie van het Rijnlands Lyceum Wassenaar

Het Rijnlands Lyceum Wassenaar wil een school zijn, waar de leerlingen graag naar toe gaan omdat ze er in alle opzichten een heerlijke tijd hebben: ze kunnen zich ontplooien naar hun talenten, krijgen goed onderwijs en voelen zich er veilig.

Het Rijnlands Lyceum Wassenaar wil een school zijn, waar de ouders voor kiezen omdat ze kunnen rekenen op kwalitatief goed onderwijs.

Het Rijnlands Lyceum Wassenaar wil een school zijn, waar inhoudelijk goed en pedagogisch-didactisch verantwoord onderwijs de leerlingen op het vereiste niveau brengt om te kunnen slagen in hun verdere maatschappelijke ontwikkeling. Met andere woorden: het RLW beoogt een 'kennisschool' te zijn.

Het Rijnlands Lyceum Wassenaar wil een school zijn, waar de medewerkers graag blijven werken vanwege de goede sfeer en de van oudsher uitstekende samenwerking tussen medewerkers, leerlingen en hun ouders/verzorgers.

Het Schoolplan 2010-2014 geeft op de hoofdthema's onderwijs, leerlingenzorg en personeel richting aan het strategisch beleid voor de komende jaren. Per thema zijn voor de komende jaren concrete doelen geformuleerd.

B. Onderwijs

B.1 Kwaliteit

Het Rijnlands Lyceum Wassenaar wil een kwaliteits-school zijn, gericht op onderwijskwaliteit die 'meer dan goed' is. Centrale begrippen in onderwijs en pedagogisch-didactische benadering zijn: 'actief' (breed aanbod, gericht op het activeren van leerlingen), 'betrokken' (verantwoordelijkheid voelend voor zowel leerresultaten als sociale ontwikkeling van leerlingen) en 'uitdagend' (appelerend aan het ambitieniveau, nieuwsgierigheid en onderzoekende houding van leerlingen).

Schoolplan 2010-2014

Opbrengsten en beoordeling Inspectie van het Onderwijs

De opbrengstenkaart en het opbrengstenoordeel 2010 van de Inspectie toont de volgende gegevens:

- Rendement onderbouw is bovengemiddeld: de percentages "leerlingen in leerjaar 3 zonder zittenblijven zijn": havo 90%, vwo 100%. (vmbo-t wordt niet benoemd i.v.m. de geringe groepsgrootten)
- De opbrengstenindicator "van 3e leerjaar naar diploma zonder zittenblijven" is voor de mavo gemiddeld en voor havo en vwo bovengemiddeld.
- Het verschil tussen het cijfer schoolexamen en centraal examen is voor havo gering en voor havo en vwo groot.
- Het opbrengstenoordeel per onderwijssoort is voor havo en vwo voldoende, voor mavo is het opbrengstenoordeel onvoldoende.*

De schoolleiding en het docententeam vmbo-t hebben voor de consciëntieuze afbouw van de afdeling vmbo-t en de begeleiding in het examenjaar een apart plan van aanpak opgesteld. In verband met het in 2009 genomen besluit om de afdeling vmbo-t af te bouwen is de omvang van deze afdeling zeer beperkt: in 2010 telt de afdeling vmbo-t 49 leerlingen (6,6% van de totale leerlingenpopulatie). In 2011 heeft de school nog uitsluitend vmbo-t leerlingen in klas 3 en 4.

* De opbrengsten vmbo-t zijn in de opbrengstenkaart 2011 (examen mei 2010) sterk verbeterd.

Conform de regelgeving heeft de school de onderwijsresultaten in de Schoolgids 2010-2011 gepubliceerd.

Belangrijke gegevens daaruit zijn:

- De percentages geslaagden in 2010: mavo 91%, havo 93%, vwo 87%.
- Het percentage bevorderde leerlingen in de brugklas 2009/2010: 100%.
- De percentages bevorderde leerlingen 2009/2010 in de voorexamenklassen: mavo 94%, havo 65%, vwo 85%.

Op het onderwerp Schoolklimaat geeft de Inspectie de school een zeer positieve waardering.

Waardering door ouders

De school kent vormen van ouderparticipatie in de vorm van vertegenwoordiging van ouders in de medezeggenschapsraad, de ouderraad en klassenouders. In 2010 heeft de directie in overleg met het bestuur van de ouderraad, de klassenouders en de oudergeleding MR een nieuw model ontwikkeld voor de participatie van ouders.

De rechten, plichten en rollen van ouders, de ouderraad en de klassenouders zijn beschreven in het nieuwe 'Ouderstatuut'. Dit statuut is gepubliceerd in de Schoolgids en op de website.

In 2010 heeft de school extern een uitgebreid tevredenheidsonderzoek laten uitvoeren. Het onderzoek is uitgevoerd door Van Beekveld en Terpstra. 334 ouders (61% van de gezinnen) hebben de vragenlijsten ingevuld. 58% van de leerlingen heeft het onderzoek ingevuld. Op de onderdelen kwaliteit, huisvesting en veiligheid scoort het Rijnlands Lyceum Wassenaar hoger dan het landelijke gemiddelde. Als rapportcijfer krijgt het RLW gemiddeld 7,3 van de ouders en 7,2 van de leerlingen. Ook dit is hoger dan landelijk. De school profileert zich met een breed onderwijs- en activiteiten aanbod, waaronder TTO, IB, samenwerkingsprogramma's met de universiteiten en de Academie van Beeldende Kunsten. Dit leidt bij ouders en leerlingen (nog) niet tot een bovengemiddelde tevredenheid op het aspect 'uitdagend'. Dat is voor de school een aandachtsgebied.

Waardering door de gemeenschap

De school is goed ingekaderd in de gemeenschap.

De school heeft hechte banden met de buurt (vereniging) en de gemeente. Het RLW participeert in activiteiten rondom de Millenniumdoelstellingen van de Gemeente Wassenaar. Het RLW onderhoudt goede contacten met de basisscholen in Wassenaar en Voorschoten o.a. door deelname aan het zogenaamde bovo (= overleg basisonderwijs-voortgezet onderwijs), het aanbieden van het verrijkingproject en activiteiten in het kader van de

Dag van de Talen. Op schoolleidersniveau zijn er korte lijnen naar de andere vo-scholen in de regio.

De Wassenaarse OnderwijsRaad is het overlegorgaan van alle scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs in Wassenaar, de schooladviesdienst, de gemeente en de wethouder onderwijs. De rector van het RLW is voorzitter van dit overleg.

Onderwijskundige ontwikkelingen

In 2010 lag in onderwijskundig opzicht het zwaartepunt van de school in het systematisch werken aan en verbeteren van de leerinhouden en de opbrengsten. In plenair teamoverleg en in het nieuw ingestelde overleg tussen de schoolleiding en de sectievoorzitters staat het bewustwordingsproces ten aanzien van het eigen handelen centraal. Openheid over resultaten is daarbij een sleutelwoord. In gesprekken over het curriculum gaat het over de vragen 'wat' (leerstofaanbod) en 'hoe' (didactiek) centraal. Dit leidt tot verbeteracties en bijstellingen in beleid op diverse terreinen: de lessentabel, examenvoorbereiding, invoering van rekenonderwijs, de jaarplanning, de profielkeuze, de schoolactiviteiten, etc. De onderwijskundige ontwikkeling staat op hoofdlijnen beschreven in het nieuwe Schoolplan.

Internationalisering

De internationale dimensie is kernpunt in het curriculum van het RLW. Deze komt tot uitdrukking in o.a. het tweetalig onderwijs, public speaking, model United Nations en samenwerkingsverbanden met scholen in Engeland en Zuid-Afrika. Het RLW onderhoudt een hechte relatie met het Europees Platform. De vakgroepen Frans en Duits hebben zich aangemeld bij het LinQ-project van het Europees Platform. De moderne vreemde talen stemmen hun onderwijs af op de Europese Referentie Criteria (ERK).

Samenwerkingsverbanden

Het RLW heeft samenwerkingsverbanden met het hoger onderwijs (o.a. Universiteit Leiden, TU Delft en de HBO-instellingen in Den Haag en Leiden) en werkt in het Vavo nauw samen met het ROC Leiden. De school is in 2010 een langdurig samenwerkingsproject aangegaan met het Brain and Development Laboratory van de Universiteit Leiden. Het RLW heeft als JetNet school een bijzondere relatie met Shell. In 2010 bezochten leerlingen daarnaast bedrijven in het Leidse Bio Science Park. Het RLW is in 2010 Universumschool (Platform Bèta Techniek) geworden. Het RLW is lid van het Samenwerkingsverband Leiden Voortgezet Onderwijs. Het RLW maakt deel uit van het Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt VO

“Ik vind het belangrijk dat er leerlingen in de MR zitten. De school is er tenslotte voor de leerlingen, dus mogen ze ook wel wat te vertellen hebben.”

Annerose (16) en Catherine (18) zitten beiden in de Medezeggenschapsraad (MR) van het Rijnlands Lyceum Wassenaar. Op die manier hebben ze namens alle leerlingen inspraak in het reilen en zeilen van de school. Op de vraag wat hun medeleerlingen daarvan vinden, antwoorden ze dat eigenlijk maar weinigen ervan op de hoogte zijn. “Soms als je het vertelt krijg je zo’n vragende blik van: waarom zou je dat nou weer doen? En we krijgen er helemaal niets voor, maar ik vind het leerzaam”, zegt Catherine stellig.

De MR bestaat naast de twee meiden uit twee ouders en vier leraren. Eens in de zes weken komen ze met de rector bij elkaar om de lopende zaken door te nemen. Annerose: “Soms gaat het over ingewikkelde dingen als de “functiemix”. Dan kan ik er niet echt over meepraten. Maar toen het bijvoorbeeld ging over het beëindigen van de mavo-afdeling, werd ons ook om onze mening gevraagd. Gelukkig waren we het allemaal redelijk eens.” Catherine voegt toe: “Ik heb wel het gevoel dat er ook echt naar ons geluisterd wordt.”

Haar staat nog een ander onderwerp bij dat discussie opriep: “Net zoals op sommige andere scholen was bij ons het verschil tussen de gemiddelde cijfers voor schoolonderzoeken en eindexamens te groot. Een vreemde vergelijking, want er worden gewoon andere onderwerpen getoetst. Toen hebben we het daar in de MR best lang over gehad.”

Hoewel Catherine al klassenvertegenwoordiger was toen ze voor de MR gevraagd werd, was het voor Annerose voor het eerst dat ze actief werd binnen de school. En ze neemt haar taak serieus: “Ik vind het belangrijk dat er leerlingen in de MR zitten. De school is er tenslotte voor de leerlingen, dus mogen ze ook wel wat te vertellen hebben. Ook al duren de bijeenkomsten soms meer dan twee uur, en zijn de onderwerpen wel eens saai, je komt wel allerlei dingen te weten die je anders niet zou horen. Bijvoorbeeld als het over de salaris van leraren gaat.”

ANNEROSE EN CATHERINE

**LEERLINGEN
AAN DE MACHT**

Haaglanden en participeert in dat kader in diverse projecten voor werving van docenten voortgezet onderwijs. Met de Hogeschool der Kunsten Den Haag, en in het bijzonder met de daarvan deel uitmakende Interfaculteit "School voor Jong Talent", heeft het RLW een convenant voor samenwerking op het gebied van onderwijs, personeel en administratie.

B.2 Ontwikkeling leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal is sinds 2008 voor het eerst licht gedaald. De aantallen van de afgelopen jaren waren: 672 (2007), 692 (2008), 742 (2009) en 737 (2010). De aanmelding voor de brugklassen laat dezelfde tendens zien: 101 (2007), 137 (2008), 149 (2009) en 139 (2010). Daarbij dient opgemerkt te worden dat de instroom mavo in de brugklas in 2010 is gestopt. In het schooljaar 2011-2012 zal het aantal aanmeldingen voor de brugklas afnemen. Deze tendens is ook elders zichtbaar in de gemeente. In verband met de relatief kleine populatie in de examenklassen blijft het totaal aantal leerlingen naar verwachting in het schooljaar 2011-2012 stabiel.

D Personeel en Bedrijfsvoering

Ontwikkeling formatie

De totale formatie:

2008-2009	51,52 fte
2009-2010	55,03 fte
2010-2011	57,45 fte

De formatie aan lessen:

schooljaar 2008-2009	986 lessen
schooljaar 2009-2010	1035 lessen
schooljaar 2010-2011	1067 lessen

De formatie onderwijzend personeel

2008-2009	37,53 fte
2009-2010	39,96 fte
2010-2011	42,20 fte

De formatie onderwijsondersteunend personeel (oop):

2008-2009	10,27 fte
2009-2010	10,21 fte
2010-2011	9,70 fte

De formatie afdelingsleiders:

2008- 2009	1,72 fte
2009- 2010	1,86 fte
2010-2011	2,14 fte

De formatie afdelingsleiders is uitgebreid ter vermindering van de werkdruk. De formatie onderwijspersoneel wordt negatief beïnvloed door vervanging in verband met langdurig ziekteverzuim. De formatie directie is gelijk gebleven: 2 fte.

Funciemix

In 2009 werd een begin gemaakt met de promotie van LB naar LC: 7,09 fte LB docenten zijn in 2009 naar LC functies gepromoveerd. Aan de promotie waren functie-eisen verbonden die in 2010 per docent zijn geëvalueerd en beoordeeld. De betreffende docenten zijn vervolgens vast benoemd in LC. In 2010 zijn zowel LC als LD vacatures opengesteld. Met instemming van de medezeggenschapsraad zijn op basis van de stichtingsbrede kaders expliciete functie-eisen LD voor het RLW ontwikkeld. Voor LC waren deze al voorhanden. Per 1 oktober 2010 is 4,7 fte docenten van LB naar LC gepromoveerd; per januari 2011 is na een nieuwe sollicitatieronde daaraan 2,1 fte LC toegevoegd. In 2010 is 9,2 fte docenten van LC naar LD gepromoveerd. De benoemde docenten worden in 2011 beoordeeld. Het RLW voldoet aan het in oktober 2011 te behalen streefpercentage LD. In 2011 wordt verder voortgang gemaakt met de promotie van LB naar LC. Met een nog te behalen omvang van ongeveer 5,5 fte LC (stand januari 2011) ligt het RLW goed op koers. Te concluderen valt dat de benoemingen inhoudelijk een grote toegevoegde waarde voor de schoolontwikkeling hebben.

Werving en Publiciteit

Met een duidelijke huisstijl, opvallende campagnes, intensieve contacten met de basisscholen en hartelijke open dagen en informatieavonden weet het RLW een groot publiek te bereiken. De eigen medewerkers en leerlingen spelen een belangrijke rol in de werving. Dit zorgt voor authenticiteit. Bovendien worden door deze werkwijze de kosten beperkt. In 2011 wordt de wervingscampagne geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Huisvesting, ICT en interne bedrijfsvoering

In 2010 is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Dit plan vormt een gedegen basis voor de raming van de onderhoudskosten en de investeringen in de komende jaren. In het plan is rekening gehouden met investeringen en onderhoudswerkzaamheden die zijn gefinancierd met subsidies die vanwege de monumentstatus zijn toegekend. In de aanschaf van leermiddelen is opnieuw veel aandacht uitgegaan naar de installatie van smartboards.

De schooladministratie heeft veel aandacht en energie geïnvesteerd in het in de nabije toekomst in te voeren webbased leerlingadministratie- en volgsysteem.

Financiën

Financieel is het RLW in het verslagjaar binnen budget gebleven. De jaarrekening sloot af met een batig saldo.

C. Verantwoording

Kwaliteitsgelden

De school organiseert een groot aantal activiteiten passend bij de beleidsprioriteiten in de Kwaliteitsagenda VO. Deze betreffen de beleidsprioriteiten "taal" (remedial teacher), "verbetercultuur" (aanstelling kwaliteitscoördinator, studieleiders havo en vwo, bèta-coördinator), "Burgerschap", "Uitblinken" (aanstelling verrijking-coördinator, pre-university, lapp-top, junior TU Delft, studie-uitwisselingen, debating, bètaprojecten, verrijking-programma groep 8). In 2010 is in het kader van de kwaliteitsgelden een rekenprogramma voor klas 1 en 2 opgezet met inzet van eigen medewerkers en studenten van de TU-Delft (Stichting betawijs).

Passend onderwijs

De school bereidt zich voor op de aanstaande wetgeving betreffende passend onderwijs door oriëntatie op de initiatieven van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden en door afstemming van verder te ontwikkelen beleid met de basisscholen en andere scholen voor voortgezet onderwijs in Wassenaar.

Maatschappelijke stage

Het RLW heeft het programma rondom de maatschappelijke herijkt. Kern van de vernieuwing is de spreiding van activiteiten over de schooljaren.

Medezeggenschap

De medezeggenschapsraad heeft aan het einde van het schooljaar 2009-2010 verslag gedaan van zijn activiteiten. De MR is zesmaal bijeen geweest en geeft aan terug te kijken op "positief jaar". In het verslag benoemt de voorzitter van de MR de volgende onderwerpen: besluitvorming over de opheffing van de mavo, invoering van de functiemix, voorbereiding op het nieuw te schrijven schoolplan en schoolfinanciën. De directie heeft zich ten aanzien van de besluitvorming gehouden aan de adviezen en instemming van de MR.

D. Interfaculteit School voor Jong Talent

De Hogeschool der Kunsten (Den Haag) is er al vele jaren van overtuigd dat het uiterst noodzakelijk is om te investeren in zeer getalenteerde jonge mensen op het gebied van dans, muziek of beeldende kunsten. De Interfaculteit School voor Jong Talent is daarvan het meest verregaande voorbeeld. Op de Interfaculteit School voor Jong Talent, die inmiddels 54 jaar bestaat, combineren kinderen in de leeftijd van 10 tot 18 jaar hun reguliere school voor basis-onderwijs, vmbo, havo en vwo, met een intensief voortraject op het gebied van de dans, muziek en/of beeldende kunsten. Na dit traject stromen zij meestal door naar het hoger kunstonderwijs en velen gaan daarna een internationale carrière op het gebied van de kunsten tegemoet. De Hogeschool der Kunsten is de enige hogeschool in Nederland die deze faciliteit biedt. Zelfs in Europees verband zijn er slechts enkele vergelijkbare scholen te vinden. Vanaf 2006 worden de leerlingen voortgezet onderwijs ingeschreven via het Rijnlands Lyceum Wassenaar. Dit heeft een tweeledig doel: enerzijds vallen de leerlingen in deze constructie onder de juiste formeel juridische structuur (WVO), anderzijds kunnen de Interfaculteit School voor Jong Talent en het Rijnlands Lyceum Wassenaar een verregaande inhoudelijke samenwerking vormgeven.

Op dit moment staan er ongeveer 135 leerlingen voortgezet onderwijs ingeschreven via het Rijnlands Lyceum Wassenaar. De school is ten opzichte van 2010 circa 10% gegroeid. In mei 2010 bezocht de Inspectie van het Onderwijs de School voor Jong Talent. Er was voor Inspectie geen aanleiding af te wijken van het "basisarrangement". Dit betekent dat er geen reden is om het toezicht te intensiveren. Zeer constructief waren de gesprekken tussen de school en Inspectie met betrekking tot de aanlevering van gegevens waarop de inspectie haar oordeel bepaalt. Door de specifieke uitgangspunten van de school, haar sterk vlottende populatie leerlingen, haar specifieke instroom en uitstroom en haar relatief kleine groepsgroottes, zijn de landelijke meetinstrumenten niet adequaat, waardoor gegevens verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden. Inmiddels zijn daarover met Inspectie additionele afspraken gemaakt. De eindexamenresultaten van de school zijn uitstekend te noemen: in 2010 heeft slechts één leerling het eindexamen niet gehaald. (Sinds 2006 zijn er slechts twee leerlingen geweest die het eindexamen niet hebben gehaald).

Rijnlands Lyceum Oegstgeest

A. Strategie

In het verslagjaar 2010 hebben zich twee belangrijke strategische ontwikkelingen voorgedaan: het aflopen van de samenwerking met het Bestuur Teylingen-Duinzicht en de voortgaande landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het passend onderwijs.

De samenwerking met de stichting Fioretti-Teylingen (Duinzicht) die in augustus 2008 werd aangegaan ten behoeve van de afbouw van de havo 4- en havo 5-afdeling bij Duinzigt, is in januari 2010 door de stichting Fioretti-Teylingen (Duinzicht) opgezegd, nadat duidelijk was dat het Bestuur van de Stichting Het Rijnlands Lyceum geen gehoor wilde geven aan een hernieuwd verzoek van Teylingen/Duinzicht om via een regionaal arrangement een doorstart te maken met de bovenbouw havo op de locatie Duinzigt Oegstgeest. Het Bestuur Teylingen Duinzigt heeft daarop te kennen gegeven het Rijnlands Lyceum Oegstgeest niet langer meer als exclusieve samenwerkings-school aan te merken voor leerlingen van 4 vmbo en 3 havo. Ten behoeve van de werving van leerlingen voor de instroom in 4 havo voor het schooljaar 2010-2011 heeft het Rijnlands Lyceum Oegstgeest bijgevolg geheel zelfstandig geopereerd. Voor de aanmelding heeft dit geresulteerd in 65 inschrijvingen voor 4 havo. Als gevolg van deze ontwikkeling verwacht het Rijnlands Lyceum Oegstgeest in de komende jaren een teruglopende belangstelling voor instroom in havo 4. Tegelijkertijd wordt die verminderde belangstelling in ruime mate gecompenseerd door de verbeterde instroom in het eigen brugjaar, een trend die in het schooljaar 2007-2008 is ingezet en ook in het verslagjaar onverminderd is doorgezet.

Met betrekking tot passend onderwijs heeft 2010 voornamelijk in het teken gestaan van oriëntatie op nieuwe wet- en regelgeving per schooljaar 2012-2013. De ontwikkelingen hebben de scholen in de Leidse regio, nog meer dan voorheen, genoodzaakt tot onderlinge afstemming met betrekking tot de leerlingenzorg.

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest is daarom toegetreden tot het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden. Daarnaast is speciaal met het oog op deze ontwikkelingen een zorgcoördinator aangetrokken voor 0,6 fte. De zorgcoördinator is op 1 augustus 2010 in dienst getreden. Daarmee is een belangrijke stap gezet in het kader van de professionalisering van onze leerlingenzorg.

B. Onderwijs

Inspectie en opbrengsten

Als gevolg van het positieve periodieke kwaliteitsonderzoek (PKO) van de Inspectie van het Onderwijs van 2008 is in het verslagjaar 2010 slechts sprake geweest van verlicht toezicht van de zijde van de Inspectie, het zogeheten "basisarrangement". Op basis van de resultaten behaald in 2007, 2008 en 2009 kregen zowel de havo-afdeling als de vwo afdeling van het Rijnlands Lyceum Oegstgeest de beoordeling "voldoende". In beide afdelingen constateerde de Inspectie met betrekking tot de verhouding schoolexamen – centraal examen voor beide afdelingen een "gering verschil". Voor het vwo-examen noteerde RLO een slagingspercentage van 87%, voor het havo 91% en voor het International Baccalaureate 90%.

Kwaliteitszorg

RLO heeft in het verslagjaar 2010 een schoolbreed klanttevredenheidsonderzoek laten uitvoeren door onderzoeken en adviesbureau HMC Onderwijs, onder alle ouders en leerlingen van de school. Aan dit onderzoek werden de voorgeschreven klanttevredenheidsvragen van het VO-raadproject "Vensters voor Verantwoording" toegevoegd. De resultaten zijn afgezet tegen de resultaten van hetzelfde tevredenheidsonderzoek dat werd afgenomen in 2004 en tegen de gegevens van de Databank VO. Het onderzoek werd aangeboden in het Nederlands en in het Engels.

Het responspercentage lag op 53% voor de Nederlandse afdelingen havo/vwo en 55% voor de Internationale afdeling. De gemiddelde totaalscore in de Nederlandse afdeling bedroeg 3,51 (maximaal 4); dat is hoger dan de gemiddelde totaalscore van de databank VO (3,39) en hoger dan de gemiddelde totaalscore uit het vergelijkbare onderzoek van 2004 (3,42). De gemiddelde totaalscore voor de internationale afdeling lag op 3,25.

Bij de vijftien voorgeschreven vragen in het project Vensters voor Verantwoording van de VO-raad gaven de leerlingen de school het gemiddelde cijfer 7,1. De ouders gaven de school een gemiddelde score van 7,3.

De uitkomsten van het onderzoek vormen belangrijke input bij het formuleren van verbeterpunten voor de komende jaren. De concrete vertaling hiervan is gemaakt in het schoolplan 2010-2014.

Onderwijstijd

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest heeft in het verslagjaar de geprogrammeerde onderwijstijd in alle afdelingen en alle programma's ruimschoots gerealiseerd. Lesuitval door incidentele ziekte en afwezigheid bleef door een strak vervangingsbeleid beperkt tot 3%. In het laatste kwartaal van 2010 (i.e. het eerste kwartaal van schooljaar 2010-2011) lag dit percentage op 2,1%. In alle afdelingen van de school werd de verplichte norm van 1000 klokuren op jaarbasis (700 uur in het eindexamenjaar) overschreden.

Internationalisering

De belangstelling voor de internationale programma's van Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest, het Middle Years Programme en het Diploma Programme, vertoonde in het verslagjaar een licht herstel. RLO noteerde een groei in het leerlingaantal van 20 leerlingen (van 215 in 2009 naar 235 in 2010). Er was in 2010 duidelijk minder uitstroom van leerlingen als gevolg van repatriëring van gezinnen onder druk van de economische recessie.

Teneinde de kwaliteit van de internationale programma's verder te borgen is in 2010 besloten het MYP programma te onderwerpen aan internationale accreditatie van de Council of International Schools (CIS). In overleg met het toezichthoudende International Baccalaureate Office is besloten de accreditatieprocedure CIS te combineren met de vijfjaarlijkse "re-authorisation visit" van het IBO in oktober 2012.

Alle leerlingen van havo en vwo namen in het verslagjaar deel aan de jaarlijkse projectweek die standaard in het teken staat van internationale betrekkingen en vreemde culturen. In 2010 was het thema "China". Via het talenproject van de brugklas maakten leerlingen, samen met genodigde leerlingen van groep acht op de jaarlijkse Dag van de Talen kennis met een groot aantal buitenlandse talen. De leerlingen van het tweetalig onderwijs namen deel aan cultuurexcursies naar London en Finborough in respectievelijk het tweede en derde leerjaar

Samenwerkingsverbanden

Naast de geregelde samenwerking op managementniveau met de vier scholen van de Stichting participeerde RLO in 2010 in het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Leiden met betrekking tot het dossier "Passend Onderwijs", het Platform Rijnstreek met betrekking tot de arbeidsmarktproblematiek, de lerarenopleiding van de Universiteit Leiden ICLON en WTPP met betrekking tot de instroom van Leraren in Opleiding (LIO's) en stagiaires.

Daarnaast zijn in 2010 verkennende gesprekken gevoerd met het Stedelijk Gymnasium Leiden om tot verdere samenwerking te komen bij de organisatie van "Leiden Model United Nations".

Leerlingenzorg

Sinds 1 oktober 2007 is de belangstelling voor het RLO gestaag toegenomen, wat resulteerde in een groei van het leerlingenaantal van 1100 in 2007 naar 1401 in 2010. Met deze gestage groei neemt ook de vraag naar deskundige leerlingenzorg toe. Het aantal leerlingen met een persoonsgebonden budget groeide van 3 in 2007 tot 11 in 2010. Deze toename is mede aanleiding geweest om met instemming van de Medezeggenschap met ingang van het schooljaar 2010-2011 een volwaardig zorgcoördinator aan te stellen voor 0,6 fte. De zorgcoördinator heeft tot taak de deskundigheid van het onderwijzend personeel te bevorderen, de zorg aan zorgleerlingen te coördineren, en de school te vertegenwoordigen in de regionale samenwerking op het terrein van passend onderwijs.

Schoolklimaat

RLO houdt volgens inspectierichtlijnen een incidentenregistratie bij. In het verslagjaar zijn daarin slechts mineure overtredingen geregistreerd. In het schooltevredenheidsonderzoek scoorden leerlingen de stelling "ik voel me veilig op school" met een 8,5 en de ouders ("mijn kind voelt zich veilig op school") met een 8,3; voor beide groepen betrof het hierbij de hoogste score, op de voet gevolgd door de score voor de stelling "de sfeer op school is prettig (respectievelijk een 8,0 en een 7,9). In één geval leidde fysieke agressie niettemin tot een procedure "ernstige misdragingen" met verwijdering van school van betrokken leerlingen. RLO handhaaft ten aanzien van gedragingen die een bedreiging vormen voor het algemene welbevinden een "zero tolerance" beleid. De regels met betrekking tot een veilig schoolklimaat zijn opgenomen in de schoolgids. Daarnaast is in het verslagjaar de samenwerking met Politie Hollands Midden, als onderdeel van het convenant "Veilige School", voortgezet. In het verslagjaar hebben zich geen incidenten voorgedaan waarbij de interventie van de schoolagent nodig was.

**THIJS, JANINKA,
LAURENS EN KATRIEN**

**TOT ZIENS,
YELLOW
BRICK ROAD**

“De liefelijke Dorothy, die door een wervelstorm vanuit Kansas naar het magische Oz wordt geblazen, werd in de vertolking van Janinka een onverbeterlijke bitch.”

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest heeft een musicaltraditie van meer dan twintig jaar. Een muur in de centrale hal herinnert als een echte ‘Wall of fame’ met foto’s en affiches aan alle producties die hier in de loop der jaren zijn uitgevoerd. Deze vier jonge telgen in die rijke traditie deden voor het derde achtereenvolgende jaar mee aan de musical, en vanwege hun eindexamen ook voor het laatste jaar. Na een aantal jaren met wat zwaardere stukken zoals Jeanne d’Arc en de Driestuiversopera, viel dit jaar de keuze van regisseur en oudleerling Malte Huthof op het spetterende The Wiz.

Zoals van een eigenwijze regisseur kan worden verwacht, ging het originele script flink op de schop. Van alle verschillende versies van deze klassieker die in ruim een eeuw zijn opgevoerd werden elementen geleend. Zo werd het stuk omgebouwd tot een modern spektakel, met verschillende lagen en veel kleine grapjes. “Mijn vader is elke avond komen kijken en elke keer zag of hoorde hij weer wat nieuws waardoor hij in de lach schoot”, zegt Thijs (17), die de rol van de hersenloze vogelverschrikker Scarecrow vertolkte.

Om het internationale publiek niet buiten te sluiten, werden Engelse en Nederlandse teksten afgewisseld.

De liefelijke Dorothy, die door een wervelstorm vanuit Kansas naar het magische Oz wordt geblazen, werd in de vertolking van Janinka (17) een onverbeterlijke bitch die de andere karakters maar een stelletje mafkezen vindt. “Zo ben ik in het echt niet hoor. Ik vond het zelfs soms lastig om tussen alle vrolijkheid en uitbundigheid van mijn medespelers mijn gezicht in de plooi te houden.” Laurens (18) speelde Tin Man, de blikken man op zoek naar een hart en Katrien (18) zette haar tanden in de rol van de laffe Lion.

Alle vier combineerden ze de hectiek van repetities en uitvoeringen met de stress van hun eindexamenjaar. Maar hoe intensief de voorbereidingen soms ook waren, de repetities bleken de uitlaatklep waar elke week naar uitgekeken werd. Katrien: “Ik denk dat ik echt totaal depressief was geworden als ik dit niet had gehad.” Janinka is van de vier overigens de enige die droomt van een professionele carrière in de muziek of in musical. Maar ook de anderen weten zeker dat ook na hun vertrek van deze school het podium een onweerstaanbare aantrekkingskracht op ze zal blijven houden.

Burgerschap

In het streven leerlingen op te leiden tot "zelfstandig denkende, verantwoord handelende leden van de samenleving" (schoolgids) bevordert RLO een groot aantal activiteiten die aansluiten bij de "Wet op Actief Burgerschap en Sociale Integratie in het Primair en Voortgezet Onderwijs" (2006). Curriculair en extra-curriculair is daartoe in het verslagjaar een groot aantal activiteiten aangeboden. Daarbij is, waar mogelijk, aansluiting gezocht bij de verplichtingen die voortvloeien uit de wet op de maatschappelijke stage. Het geheel van activiteiten, dat varieerde van de organisatie van politieke debatten en scholierenverkiezingen, tot huiskamerprojecten met ouden van dagen in de lokale gemeente tot deelname aan het internationale Model United Nations in Den Haag, vormde een breed aanbod aan mogelijkheden die deels voor alle leerlingen verplicht en deels als keuze activiteit zijn doorlopen. De unieke setting van RLO, dat nationale en internationale leerlingen in één gebouw bedient, maakt dat veel activiteiten werden afgewerkt in de Engelse taal (BBC speaking awards/debating/project globalisering/writing competition) en in de context van internationalisering.

Ontwikkeling leerlingenaantal.

Het RLO heeft in het verslagjaar opnieuw te maken gekregen met een stijging van het leerlingenaantal. Voor het derde jaar op rij was de belangstelling voor het brugjaar aanzienlijk groter dan uit de primusgegevens zou mogen worden afgeleid. In de meerjarenprognose van de Gemeente Oegstgeest wordt rekening gehouden met een basisgeneratie van 175 leerlingen. In 2008, 2009 en 2010 realiseerde RLO feitelijk een instroom in het eerste leerjaar van respectievelijk 186, 233 en 224. Daarnaast noteert RLO als gevolg van de bijzondere ontwikkelingen bij Teylingen-Duinzicht een extra instroom in 4 havo van respectievelijk 130, 90 en 80 leerlingen in de genoemde leerjaren. RLO heeft daarmee in de Leidse regio een aanzienlijk groter marktaandeel dan op basis van geografische prognoses mocht worden verwacht.

Personeel en bedrijfsvoering

In het verslagjaar is naar aanleiding van de eisen van de overheid ten aanzien van de functiemix een forse opwaartse beweging in de salarisschalen doorgevoerd. De LD formatie groeide met 13,80 fte. In het verslagjaar werd de streefformatie LB-LC-LD met de verdeling 21%-53%-26% conform de eisen van OCW gerealiseerd.

In de begroting 2010 was ten behoeve van scholing een bedrag van € 85.000 opgenomen. Dit bedrag werd geheel uitgeput. Scholingsgeld werd met name besteed aan internationale conferenties van het Internationaal Baccalaureaat, individuele professionalisering en scholing van de Medezeggenschap.

Ten behoeve van werving en publiciteit werd het begrote bedrag van € 100.000 geheel uitgeput.

Met betrekking tot de huisvesting werd in 2010 uit eigen middelen een bedrag van € 750.000 besteed aan de verbouwing van de centrale hal van de school. Met deze ingreep werd zoom2 toegevoegd aan de beschikbare binnenverblijfsruimte.

RLO sloot het financiële jaar 2010 af met een batig saldo.

Verantwoording

De kwaliteitsgelden VO werden in het verslagjaar geheel in de formatie opgenomen ten behoeve van extra taal en rekenvaardigheidsonderwijs.

De subsidie voor de invoering van de maatschappelijke stage werd besteed aan coördinatie (maatschappelijke stage coördinator), personele inzet docenten, inhuren derden en uitvoeringskosten activiteiten.

In 2010 ontving RLO € 31.408 aanvullende bekostiging voor 11 rugzakleerlingen (LGF financiering). Deze bekostiging werd geheel besteed aan aanvullende interne en externe begeleiding van betrokken leerlingen.

Medezeggenschap

In het verslagjaar vergaderde de medezeggenschap zes keer. Belangrijkste thema's waren de financiële kwartaalrapportages, de ontwikkeling van de functiemix, de aanpassingen aan het gebouw en de ontwikkeling van het leerlingenaantal.

Rijnlands Lyceum Sassenheim

A. Strategie

Het Rijnlands Lyceum Sassenheim hanteert voor de jaren 2008-2012 een tweetal speerpunten van beleid:

- 1 Het ontwikkelen van talenten van leerlingen in een plezierige, veilige en uitdagende omgeving.
- 2 De ontwikkeling en implementatie van de borging en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

In dit jaarverslag wordt uitvoerig ingegaan op de behaalde resultaten ten aanzien van beide aspecten.

B. Onderwijs

Inspectie

Voor de opleidingen mavo en havo was sprake van het door de Inspectie toegekende basisarrangement. De Inspectie heeft voor het vwo een te groot verschil geconstateerd tussen het cijfer voor het Schoolexamen in relatie tot het cijfer voor het Centraal Examen, in combinatie met het gemiddeld centraal eindexamen cijfer. Als gevolg hiervan heeft een Inspectieonderzoek plaatsgevonden in december 2010.

Opbrengsten

Het opbrengstenoordeel was in 2010 voor de opleidingen mavo/havo voldoende, voor vwo onvoldoende (zie hierboven). Het rendement van de onderbouw en van de bovenbouw was gemiddeld en daarmee voldoende.

Kwaliteit eindexamen

Het in 2009 ingezette verbeterplan voor het vwo is in 2010 verder doorgevoerd. De verschillende secties werken met de kwaliteitstanddaard voor School Examens, wat tot aanpassing van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) heeft geleid. Deze aanpassingen en de ontwikkeling en invoering van nieuw toetsbeleid hebben ertoe geleid dat de resultaten van het vwo-examen 2010 zodanig verbeterd zijn dat alle tekortkomingen bij het vwo weggenomen zijn en dat de opbrengsten weer op alle indicatoren voldoende zijn. Medio 2011 zal het door de Inspectie toe te kennen basisarrangement ook weer voor het vwo van toepassing zijn.

Kwaliteitszorg

In dit jaar heeft de verdere ontwikkeling en implementatie van het kwaliteitszorgbeleid plaatsgevonden. Inmiddels vinden op basis van een meerjarenplanning enquêtes plaats onder leerlingen en ouders. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de enquêtes van Kwaliteitsscholen. De uitkomsten van de enquêtes leveren gegevens over de

aandachtsgebieden zoals deze ook in "Vensters van Verantwoording" zijn aangegeven. De uitkomsten van de enquêtes kunnen worden vergeleken met de uitkomsten van andere scholen (benchmark). De uitkomsten van de metingen worden geanalyseerd en kunnen leiden tot verbeteracties. Deze verbeteringen worden door secties en jaarlagen uitgevoerd. In 2010 zijn met name op het gebied van toetsing verbeteringen aangebracht. Er is een toetsbeleid voor alle opleidingen ontwikkeld en er is gestart met de implementatie.

De enquêtes uit het bekwaamheidsdossier van Kwaliteitscholen worden ingezet per schooljaar 2010/2011.

De uitkomsten dienen als input voor functionerings- en beoordelingsgesprekken en pop-gesprekken.

Er heeft een nulmeting binnen het tweetalig onderwijs (TTO) plaatsgevonden op basis van de vernieuwde referentie kaders van het Europees Platform. Een verbeterplan is met ingang van schooljaar 2010/2011 geïmplementeerd. In het najaar 2011 zal de accreditatie van het TTO plaatsvinden.

Onderwijstijd

De onderwijstijd is conform de wettelijke eisen gepland en uitgevoerd. De lesuitval ten gevolge van internationale uitwisselingen behoeft verbetering.

Maatschappelijke waarderings bevordering actief burgerschap

De schoolleiding participeert in het structurele overleg tussen gemeente en scholen en heeft de gemeente geadviseerd in het kader van de Locale Educatieve Agenda. In het kader van Passend Onderwijs participeert de school in het Regionaal Samenwerkingsverband.

Leerlingen hebben deelgenomen aan het Milleniumproject van de gemeente Teijlingen. Het is inmiddels een traditie dat leerlingen uit 4 en 5 vwo participeren op stembureau's van de gemeente tijdens verkiezingen. In het kader van de maatschappelijk stage hebben vele activiteiten in samenwerking met gemeente en maatschappelijke organisaties plaatsgevonden.

Talentontwikkeling

Naast de doorlopende leerlijnen Sport en Cultuur is de ontwikkeling van de leerlijn Science ter hand genomen. De implementatie daarvan staat gepland voor schooljaar 2012/2013. Er heeft een project voor 'talented students' in de 4e klas TTO plaatsgevonden.

TIM, KIRTY EN ILSE

**LUIE PATAT-
GENERATIE?
NIKS ERVAN!**

“Leerlingen die zich naast hun verplichte schoolwerk inzetten om de school net dat beetje leuker, leefbaarder en interessanter te maken.”

Er komt heel wat organisatie bij kijken om op een middelbare school alles op rolletjes te laten lopen. Dat is op het Rijnlands Lyceum in Sassenheim niet anders. En ook hier zijn het lang niet alleen de medewerkers die hun steentje bijdragen. Elke school heeft ze: leerlingen die zich naast hun verplichte schoolwerk inzetten om de school net dat beetje leuker, leefbaarder en interessanter te maken. Zij investeren hun tijd belangeloos in een schoolkrant, een muzikale avond of een inspraakorgaan en rekenen zo af met alle vooroordelen over de apathische houding van jongeren. Wat nou patatgeneratie? We ontmoeten drie van deze betrokken leerlingen.

Tim (15) zit in vwo 4, en is er is geen commissie op school of hij zit erin. Zo zit hij in de Leerlingenraad, die onlangs meebesliste over het nieuwe ICT-protocol. Binnenkort buigen ze zich over de herinrichting van het schoolplein. Tim is daarnaast klassenvertegenwoordiger en het enige leerling-lid van de Medezeggenschapsraad. Ten slotte is hij lid van de Technische Commissie, die de techniek verzorgt op ouderavonden en schoolfeesten: “Het leuke van die commissie is dat de technische kennis niet van leraren komt, maar van generatie op generatie leerlingen wordt doorgegeven. Best bijzonder.”

Dansen is voor Kirty (14) uit mavo 3 ongeveer zo natuurlijk als ademen. Daar waren de leraren en de ouders getuige van tijdens een feestelijke avond vol optredens als afsluiting van de kennismakingstijd voor brugklassers. Daar trakteerde ze het publiek op een spetterende buikdans, waar naderhand nog lang over gesproken werd. Inmiddels is Kirty overgestapt op Zumba, maar ze blijft verslingerd aan het ritme. “Misschien wordt binnenkort de schoolmusical nieuw leven ingeblazen. Dan doe ik mee, maar alleen om te dansen.”

Na een actieve schooltijd neemt Ilse (17) binnenkort na haar eindexamen VWO afscheid van het Rijnlands Sassenheim. Ook Ilse zat in de Leerlingenraad en was klassenvertegenwoordiger. Ze heeft enorm veel zin in haar studie Culturele Antropologie in Leiden, maar denkt met veel plezier terug aan haar tijd op het Rijnlands: “Het leukste vond ik de excursies naar het buitenland en alle mogelijkheden om als leerling betrokken te zijn.”

Internationalisering

Er heeft een visitatie plaatsgevonden door het Europees Platform in het kader van het realiseren van de ELOS-status voor de mavo. Het rapport heeft de school een aantal aanbevelingen gegeven die met ingang van 2011 ontwikkeld en ingevoerd worden. Op het gebied van uitwisselingen en projecten buiten Nederland voldoen de opleidingen inmiddels aan de gestelde criteria. Voor de moderne vreemde talen wordt gewerkt aan de ontwikkeling en implementatie van het Europees Referentie Kader. Wederom zijn alle TTO-leerlingen vwo 6 geslaagd voor het IB English.

Samenwerkingsverbanden

De school participeert zeer actief binnen het samenwerkingsverband "Duin en Bollen". Intensief overleg en samenwerking vindt plaats rond "Passend Onderwijs". Het Rijnlands Sassenheim participeert in de Regionale Opleidingsschool Rijnland, waarbij studenten worden begeleid in hun opleiding tot leraar. Betrokken scholen en opleidingsinstituten geven gezamenlijk vorm aan de professionalisering van het beroep van leraar. Binnen het platform "Risicoregio Rijnland" wordt met andere VO-scholen aan diverse projecten gewerkt om aan het lerarentekort het hoofd te bieden.

Schoolklimaat en leerlingenzorg

Uit metingen onder leerlingen en ouders is gebleken dat leerlingen zich veilig voelen binnen het RLS, de sfeer door hen als prettig ervaren en zij zich door docenten met respect behandeld voelen. De leerlingenzorg wordt door mentoren en het zorgteam onder leiding van de zorgcoördinator uitgevoerd op basis van het RLS zorgplan. Dit zorgplan is gekoppeld aan het zorgplan van het samenwerkingsverband. Zeer positief is de preventieve meerwaarde van het jeugdmaatschappelijkwerk dat twee dagdelen per week ingezet wordt.

C. Ontwikkeling leerlingenaantal

Leerlingenaantal

In 2010 is het leerlingenaantal gestegen ten opzichte van 2009: 1463 leerlingen per oktober 2010. De groei werd mede veroorzaakt door een eenmalig grote instroom in het 4e leerjaar havo. Vanaf het schooljaar 2011/2012 zullen de leerlingenaantallen enigszins teruglopen (demografische ontwikkelingen (brugklas), lagere instroom 4e klas havo, in combinatie met een grotere uitstroom vwo). De prognose is een stabilisering van het leerlingenaantal per 2012 rond de 1420/1440 leerlingen.

Toelatingsbeleid

Het beleid met betrekking tot de toelating van leerlingen uit het basisonderwijs is ongewijzigd. Het uitgangspunt daarbij is het schooladvies in combinatie met de CITO-resultaten. De overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt voor het RLS vormgegeven middels de zogenoemde "warme overdracht". Hierdoor maken leerlingen een optimale start in het voortgezet onderwijs. Het RLS rapporteert de basisscholen over de studievoortgang van hun leerlingen. De school hanteert voorts een toelatingsprocedure voor TTO en de sport- en cultuurklas.

D. Personeel en bedrijfsvoering

Formatie

Bij de start van schooljaar 2010-2011 zijn veertien nieuwe docenten en docenten in opleiding in dienst getreden. De begeleiding van de nieuwe docenten, stagiaires en docenten in opleiding is uitgevoerd volgens de eisen van een opleidingschool. Het schooljaar 2010-2011 is ingezet met relatief veel tijdelijke aanstellingen omdat sprake is van vervulling van vacatures in verband met zwangerschap, ouderschapsverlof en projecten met een tijdelijke looptijd (financiering) en er sprake is van een tijdelijke groei van het aantal leerlingen in relatie tot de prognoses voor de komende jaren. De omvang van BAPO-verlof is meer dan gemiddeld en zal dit de komende jaren blijven, en in die zin op het budget drukken.

Organisatie ontwikkeling en functiemix

De doelstelling van de Functiemix voor 2010 is behaald. Vier docenten werden bevorderd naar schaal LC, acht docenten naar schaal LD.

Huisvesting

De aula, tevens kantine is geheel vernieuwd.

Werving

Het speerpunt was en blijft een intensief contact met het basisonderwijs in de regio. Door schoolleiding, jaarlaagcoördinatoren, docenten en leerlingen is in alle gevallen gehoor gegeven aan verzoeken om informatie en voorlichting. Het ontwikkelde voorlichtingsmateriaal heeft meer dan voldoende in de behoefte van ouders, kinderen en scholen voorzien.

Regelmatig maken lokale kranten melding van de activiteiten van het Rijnlands Lyceum Sassenheim.

ICT

De implementatie van de Electronische Leer Omgeving is in de bovenbouw gerealiseerd en de voorbereidingen om in de brugklas 2011/2012 te starten vinden plaats. Binnen het TTO vindt "digitale uitwisseling" plaats met verschillende Europese scholen.

Financiën

De overschrijding van het budget in 2010 is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de extra kosten die gemaakt zijn als gevolg van de inrichting van de nieuwe organisatie (onder meer interimkosten), de relatief hoge Bapokosten voor het Rijnlands Sassenheim in vergelijking tot de andere scholen van de Stichting en de tijdelijke uitbreidingen als gevolg van ziekte- en zwangerschapsvervangingskosten. De doelstelling voor 2011-2012 is het terugbrengen van de formatieomvang binnen alle geledingen en conform de begroting en het weer jaarlijks boeken van een positief financieel resultaat om daarmee het negatieve resultaat van 2010 te compenseren.

E. Verantwoording

Kwaliteitsgelden

Ontwikkeling taal en rekenen

In het kader van de bevordering van de taal- en rekenvaardigheden van de leerlingen zijn de in schooljaar 2008-2009 ontwikkelde leerlijnen verder geïmplementeerd. Een evaluatie van de pilots heeft plaatsgevonden. Voor rekenen wordt de leerlijn uitgebreid naar de bovenbouw. Het project Taal behoeft uitbreiding en betere beleidsmatige onderbouwing. Dit is in 2010 ter hand genomen. Een koppeling is gelegd met de beleidsontwikkeling rond de kwaliteit van het profielwerkstuk.

Aan kinderen met een achterstand voor wat betreft het niveau Nederlands en Moderne Vreemde Talen worden steunlessen in de eerste en tweede klas aangeboden. Het programma met een extra LOB-uur, waarin studievaardigheden en sociale vaardigheden aan bod komen, is per schooljaar 2010/2011 geïmplementeerd. Op die manier is het programma zo veel mogelijk toegesneden op de individuele behoeften van leerlingen.

Maatschappelijke stage

De ontwikkeling van de maatschappelijke stage vindt gestaag voortgang. De projecten in het verlengde van Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen zijn zeer succesvol. De school en de gemeente Teylingen hebben intensief samengewerkt in het zogenoemde Millenniumproject. Leerlingen hebben voor diverse basisscholen de jaarlijkse sportdag georganiseerd.

Gratis lesmateriaal

De school heeft voor de onderbouw een eigen boekenfonds. De school heeft de boeken voor de bovenbouw via Van Dijk Educatie betrokken. Het per leerling beschikbaar gestelde bedrag was voor de onderbouw toereikend voor de tweede fase. Over het geheel genomen heeft dit niet tot onacceptabele overschrijding geleid.

Het overleg met secties, geadviseerd door de media-theeris, heeft tot een herijking van de boekenlijsten geleid (waaronder een afname van het aantal werkboeken en een terughoudend beleid met betrekking tot het vernieuwen van onderwijsmethodes). Dit heeft bijgedragen aan de acceptabele financiële resultaten op het gebied van leermiddelen.

Zorg

Voortijdige schooluitval

Het aantal vroegtijdige schoolverlaters is in 2010 met twee leerlingen teruggebracht, conform de verstrekte subsidie. Daarmee voldoet RLS aan de doelstellingen in dit kader. Van de weinige "uitvallers" zijn de leerlingen die na het behalen van hun mavo-diploma niet doorstromen naar een bij ons bekend ROC een moeilijk op te lossen probleem. Het bijgestelde absentiebeleid is volledig geïmplementeerd. De samenwerking met het Bureau Leerplicht in de nieuwe structuur verloopt inmiddels naar tevredenheid. Het zorgteam geeft uitvoering aan het beleid vastgelegd in het zorgplan en aan het dyslexiebeleid. Er zijn opvallend veel leerlingen met een officiële dyslexieverklaring. De leerlingen met een "LGF-status" hebben in samenwerking met ambulante begeleiding van REC-scholen extra ondersteuning en begeleiding gekregen (vier cluster 3 leerlingen en twee cluster 4 leerlingen). De eerdergenoemde aanwezigheid van een jeugdmaatschappelijk werker en een ambulante begeleider een aantal dagdelen per week heeft de begeleiding van kinderen met een leer- of gedragsprobleem verbeterd.

Medezeggenschap

De medezeggenschapsraad heeft zesmaal officieel vergaderd. Naast de reguliere onderwerpen zoals begroting, jaarrekening en schoolgids, is dit jaar de onderwijstijd en daaraan gekoppeld een nieuwe organisatie van toetsing aan de orde geweest. Ook de inrichting van de sport- en cultuurklas is besproken. Er heeft maandelijks overleg plaatsgevonden tussen PMR en schoolleiding. Dit jaar is een nieuw taakbeleid voor het onderwijzend personeel tot stand gekomen.

De schoolleiding informeert en laat zich informeren door de ouderraad en klankbordgroep van TTO-ouders.

International School of The Hague – Primary School

Strategy

ISH Primary School has an active strategy designed to prepare its children for the future. Driving this mission is a new Strategic Development Plan, which is in line with the overall policy aims of the Rijnlands Lyceum foundation strategic plan Focus 2012 and has been shared with key stakeholders. This plan is divided into the following sections:

- ICT
- Innovation and Cooperation
- Citizenship
- Mind, Brain and Education
- Environmental Education
- Curriculum
- Facilities and Financial Stability

The plan focuses particularly on innovation, digital learning and brain-based learning and will be evaluated in the 2011 annual report.

For 2010, academic developments centred around maintaining the school's position as one of the leading international schools in Europe and the flagship school for the International Primary Curriculum. The school continues to strive to be a very competitive employer by offering a subsidised Masters in Education with Bath University, hosted here at ISH. We have also increased spending on staff professional development and investigated a range of wellness options for staff.

Educational developments

The Primary School, along with over 1000 other schools worldwide, uses the International Primary Curriculum (IPC). The school has built upon its successful accreditation at 'mastering level' by developing further in all areas assessed. In particular, the focus on learning at ISH primary has been used as an exemplar of excellent practice and has been disseminated internationally.

The school has also developed its transition project, linking year 6 in primary with year 7 in secondary school.

This project now includes MYP (Middle Years Programme) style assessed projects for Year 6 children, cross-phase teacher meetings and sample lessons from secondary staff.

Results of standardized tests in 2010 were very positive.

In English, our year 6 students again significantly exceeded averages achieved in the UK in all seven areas assessed, even outperforming last year's cohort.

The fact that only 17% of our children are first language English speakers makes this achievement even more impressive. In mathematics, our students also exceeded the UK average significantly in all eight areas assessed.

Quality

Inspection

The school inspector continues to pay regular visits to the school and is very happy with the quality provided.

He does not see the need for a full inspection in the near future. Similarly, as long as the school is prepared to act as a host venue and centre of excellence for other schools and as a conference venue for Fieldwork Education and the International Primary Curriculum (IPC), the IPC see no need to reaccredit in May 2012 as initially planned.

Feedback from stakeholders

The results of last year's questionnaire were extremely positive, reflecting a high level of parent satisfaction.

There will be another parent questionnaire in May 2011, as well as a questionnaire for children.

Parent attendance at school events is increasing steadily. Parent information meetings are very well attended with almost 100% of parents present. Recent parent and schooled developmental activities have seen steady levels of attendance and high levels of feedback. The Principal attends all Parent Teacher Association (PTA) meetings and answers questions on, amongst other issues, educational policy and practice.

Comments from MR regarding the performance of the school are generally very positive and meetings also take place with the school's educational partners and external organizations (for example, HCO).

Quality initiatives

The school continues to use the School Self Evaluation Toolkit which assesses performance in the following areas of operation:

- Views of parents, carers and other stakeholders
- Achievement and standards
- Personal development and well-being
- Quality of provision
- Leadership and management
- Overall effectiveness and efficiency

This tool allows us to rigorously self-evaluate based on evidence and set targets for the future. This uses a four point scale:

1 = excellent

2 = good

3 = satisfactory

4 = unsatisfactory and in need of improvement

The school currently scores 1 or 2 for all areas.

International Dimension

The school is globally recognised as an excellent example of an internationally minded community. Many events to celebrate the school's international dimension are held annually but more important and impressive is the daily atmosphere in school; one of mutual respect, interest in one another's cultures and a strong emphasis on the preservation of the child's mother tongue. The school has been used as a model learning environment for international children and as such, has hosted such prestigious events such as the International Leadership and Management Programme, International Primary Curriculum conferences and training days for all Shell Headteachers. The international aspect of the school is an area we can feel justly proud of and is one of the main reasons that international families send their children to the school.

Development of Student Numbers and Admissions Policy

The Primary School is full in almost all year groups with a sizeable waiting list. Currently, around 475 students are in school. Future numbers are limited by the space available but also by the school philosophy, which is one where a 'family feel' is valued. The present situation demands agreement with Haagsche Schoolvereniging (the school holding the IGBO license) before any expansion is realised. However, it is envisaged that this situation will change in the near future, allowing the school and the foundation full autonomy.

The school has a very clear and transparent admissions policy, posted on the website and regularly discussed at school management and MR level. It aims to be as inclusive as possible, in the spirit of "passend onderwijs", but must also have restrictions according to IGBO agreements.

The school caters for the needs of the mobile international community, meaning international families working or living in The Netherlands or Dutch families returning to the country after a spell overseas. As such, student numbers can be unpredictable. However, despite the economic downturn of 2008 and beyond, numbers have continued to rise.

Development of Formation

To cater for the increase in student numbers, additional teaching staff have been added along with a small adjustment in office staff to manage the additional administrative work. However, beyond this, no significant additions to staffing have occurred. A future increase in information technology integration teachers is expected. In 2010 the school took its first steps within the Functiemix strategy, appointing three staff to the LB scale. In 2011, another three staff will be promoted. This ensures ISH primary is well on track to achieve and in fact, exceed the required percentages of LB staff by 2014.

Recruitment and marketing

When attracting teachers, ISH tries to be represented at all major conferences or workshops of international schools in Europe. The school has a very high profile within the international schools community and has been used to demonstrate high quality initiatives on a number of occasions. As a result of this and the 2009 accreditation, recruitment of new, high quality staff has become much easier and, given the low turnover, a personal approach rather than attendance at recruitment fairs is preferred. The new school website has been extremely popular with a range of stakeholders and is regularly mentioned by staff attending for interview as a key tool in their information gathering process. The school is represented at a number of events for the expatriate community and keeps in touch with agencies providing support for international families.

Accommodation

To create more space to cope with the increasing demand for school places, the on-site private nursery was given notice to relocate and this area will be converted into classrooms, offices and a staffroom in July 2011. Facilities on campus are good, with strategic developments and improvements enhancing and modernizing the building. However, absolute capacity in the primary school has already been reached so, if expansion is to continue, an additional extension of the building needs to be considered.

“We weten niet voor welk soort werk we onze kinderen opleiden. Ga maar eens na: tien of twintig jaar geleden bestond de helft van de huidige banen niet eens.”

De Franse Malo en de Spaanse Amaia (beiden 11) hebben net op de iPod met behulp van Google Maps het huis opgezocht waar John Lennon woonde, want over hem ging de les. Leren met de iPod is leuk en handig, vinden de kinderen. Amaia: “Je kunt op internet alles vinden”. Malo voegt toe: “Maar je moet wel opletten, want de informatie op internet klopt lang niet altijd. Soms is het daarom beter om er een boek bij te pakken. Maar wel eerst voorin het boek kijken in welk jaar het is uitgegeven. Zo weet je hoe oud de informatie is.”

Kinderen op de Primary School van de International School of The Hague leren op deze manier niet alleen zelf aan informatie te komen, maar deze informatie tegelijk op waarde te schatten. “Belangrijke vaardigheden”, vindt schoolhoofd Graeme Scott. Hij legt uit dat ze veel succes hebben geboekt met hun benadering van het leerproces. “Niet alle kinderen leren op dezelfde manier of zijn goed in dezelfde dingen. Door de kinderen uit te leggen hoe het brein ongeveer werkt en wat een goede of een slechte leerervaring is, geef je ze het inzicht om hun eigen leerproces te beïnvloeden.”

De kinderen wordt verteld dat niet alleen cognitieve vaardigheden op het gebied van bijvoorbeeld taal of rekenen iemand slim maken, maar dat goed met je handen kunnen werken of muzikaliteit net zo goed vormen van intelligentie zijn. “We weten niet voor welk soort werk we onze kinderen opleiden. Ga maar eens na: tien of twintig jaar geleden bestond de helft van de huidige banen niet eens. Die zijn ontstaan door de ontwikkeling van de technologie. Wij proberen onze kinderen een stel basisregels en -verantwoordelijkheden mee te geven.” Als leerhulp is de spin SquISH in het leven geroepen. Malo en Amaia blijken de acht basisregels (de poten van de spin) inderdaad allemaal uit het hoofd te kennen.

Naast les in hun eigen taal krijgen Malo en Amaia Engelse en Nederlandse les. Volgend jaar mogen ze nog een extra vreemde taal kiezen. Malo kiest Spaans, Amaia Frans. Daar kunnen ze elkaar bij helpen. Is het met al die talen niet lastig om telkens om te schakelen? “Nee hoor, zegt Malo, “soms weet ik naderhand niet eens meer in welke taal ik een boek heb gelezen.”

MALO EN AMAIA

**OPGROEIEN
IN DE
INFORMATIE-
MAATSCHAPPIJ**

Sustainability

The school has developed a very active and committed 'Green Group.' This is a team of teachers and children who work to raise awareness of environmental issues and develop the school's provision for sustainable education. 2010 saw the development of a new 'Green Space' area, where landscaping has created birdwatching areas and different habitats for a range of flora and fauna. Currently, the International Primary Curriculum teaches children about the importance of conservation. This is complemented by special assemblies and events. The school has an active programme of recycling, with paper, batteries, print cartridges all being collected. Separate bins for paper, plastic, organic and 'other' have been set up around the school and the children are encouraged to manage this issue themselves. Further investment in sustainability has been coordinated with secondary staff and students.

ICT

Within ICT, the school has ambitious plans to integrate the teaching of IT within all subject areas and, over a period of three years, to have a laptop and mobile device programme throughout the primary school. An IT Director for primary and secondary school will ensure all developments and whole school (primary-secondary). Now the school has smartboards in all classrooms, a timetabled ICT suite of 22 computers and two study areas with 8 computers each. Our Year 6 students are part of a 1:1 ipod touch programme which has been extremely successful and has raised the profile of the school locally and internationally. It is envisaged that this will continue, supported by macbooks for content creation. Ipads are also being investigated for lower school classes. It is important that we have the ipads and laptops in the hands of the teachers at least 6 months before they are used with the children. The school also uses mini-camcorders, digital cameras and suchlike for children and staff use. The standard of teaching with smartboards has continued to improve and is now at a very high level.

Weekly podcasts are made by the children and these are broadcast on the school's dedicated youtube channel. They are also played every Monday morning in each class.

Finances

The financial result was €399,329. Staffing costs represented around 74% of total outgoings, considerably less than last year. However, this percentage is an anomaly and will be significantly higher next year as the primary school takes a much greater responsibility for whole school staffing. Additionally, the contributions to staffing at the Central Service Bureau are not included in this amount. The school will also pay for internal building costs linked to the provision of additional classrooms. Such a healthy balance was pleasing and the school's finances are very secure.

Accountability

Passend onderwijs

The Passend Onderwijs project continued throughout 2010, with surveys on inclusion sent to parents and staff. It was not intended that these surveys should provide statistics, rather they should generate comments on how inclusive we are as a school and how we could become more inclusive. However, the most important yardstick we need to consider is exactly how much additional support the school can actually provide. Knowing the tipping point, where taking in additional children with significant needs actually impacts negatively on the children we currently provide support for, is crucial. With this aim in mind, the school conducted a self evaluation of its provision which confirmed that we truly are an inclusive school but also, that there are limits we should adhere to. In admitting children with severe learning or behavioural disabilities, we may disadvantage the children already on our learning support programme by reducing the amount of support they receive in order to accommodate the new children.

Community Involvement

The introduction of The Hungry Mind international community centre has been a major step forward in the school's community involvement. Although this is a parent-run initiative, the school has been very supportive and interactive in its cooperation. The community centre unites the local and expatriate populations, providing activities, training and opportunities for socializing. After-school classes for children are also offered.

The school continues to develop the 'ISH Community Helpers' programme where older primary students support the school in some administrative and organizational aspects of its functioning as well as being involved in the wider community. In addition, the 'buddies' programme allows children of different ages to mix together once a week on joint projects.

Care Policy

The school has a comprehensive care plan, taking into account the age of the children, potential relocation issues and their transient nature. We have continued with a series of preparation meetings for Passend Onderwijs, in cooperation with other international schools in the region of The Hague. These meetings have centred around developing a profile for each school, outlining what sort of special learning, behavioural or emotional needs the schools can cater for. An Internal Care Committee has also been established, where our special needs department has represented the school in meetings with other schools, the school social worker, school doctor and other key personnel. The main focus of the meetings is the discussion of special needs students and their further referral to the Dutch care system according to the procedures of Weer Samen Naar School. Our special needs department have also participated in a group examining alternatives to Secondary Education for special needs students, exploring alternatives to Secondary education for these children with a need for content modification of the curriculum as well as basic academic and daily life skills. The school continues to meet with the Leerplicht to discuss compliance with law and specific allowances/situations for international families.

International School of The Hague – Secondary School

Strategy

The new Strategic plan (school plan) "Vision 2014" was approved by the MR and is organized around ten strands. ISH strives to be the market leader in the wider area in the IB MYP and IB DP schools in both student numbers and Diploma results. To maintain the leading position, focus areas for the future are:

- Increased differentiation and individualization of teaching and learning.
- Using ICT as one of the tools to achieve this.
- Using ICT for all key educational, management and administrative processes.
- Sustainable education.
- Educational innovation also outside the International Baccalaureate framework.
- Continuously adapting curricula to the present and future needs of the students
- Improve all aspects of being a professional organization.
- Adjust the building to serve the needs of clients and employees.

Education

Quality

In the Diploma program, results were excellent again with a pass rate of 96%. Grades in the MYP are moderated by the IB organization in Y11, and due to the high degree of acceptance of our proposed grades with the moderators, most subjects have now reached "four folder status", expressing trust in the accuracy of our internal standardization. Regarding quality control, recommendations from the CIS accreditation as carried out in 2009 had to be addressed. Outcomes of this process will be reported to CIS in the one year report in 2011. Similar, the five year program evaluation for the IB Diploma program begun, also to feed into the report (and consequent actions) in the current school year. The stakeholder questionnaire used for the start of the CIS accreditation process was sent out again two years later and indicated positive developments over time. For Year 7, an additional organization class (1 period per week) was introduced.

International dimension

Relations with schools abroad are maintained and expanded on a topical level. 2010 saw the first visit from the Concert band of the Bonn International School, resulting in a professional development visit of ISH Music staff to the school and the decision for establishing our own concert band. Similar, an exchange program for students of French with Aix-en-Provence was initiated for the 2010/11 school year. Closest and most regular contacts with other schools are within our Sports program ISST (International Schools Sports Tournaments), regularly playing and hosting teams from Germany, Belgium and France.

Our own Model United Nations (MUNISH) in November brought again close to 600 participants from Dutch and International schools to Kijkduin. This event is fully student organized and student led and has in over 20 years become an established MUN, alongside with THIMUN in January at the World Congress center, the second biggest event of this kind in the Netherlands.

Development Student numbers

Student enrolment increased to 803 which made the extension of the building with four porta cabin classes necessary. The numbers kept going up throughout the year, and the relocation of the IB organization to The Hague gives a perspective of another 50 students (whole school) to be catered for.

Staff and building

Funciemix

The requirements of the funciemix were reached in a process agreed with the MR. All required positions were filled, promoting 8 staff to the next scale LC, and 8 staff to the LD scale.

Professional development

Two Professional development days were held in line with the strategic goal of differentiation, for all staff, by Bill and Ochan Powell. The cooperation with the University of Bath started with the first unit of the Master's program, held on campus in October.

Recruitment

Recruitment has become a year-round process, mainly driven by websites and using a webform. An average of 50 applications per week are received, however, operating in an international context, the restrictions of the Dutch labour regulations make it very difficult to employ the well-trained and experienced American or Australian teachers on the market while being faced with a local offer sometimes lacking the preparation for an IB school. The number of non-qualified teachers (i.e. non-qualified in accordance with Dutch educational regulations) has further decreased. More than 20 new teachers joined ISH during 2010.

School building and sustainability

With growing student numbers, the building situation needs immediate attention. Four temporary classrooms have been added in 2010 to respond to the nearly 10% growth of student numbers (while teacher FTEs stayed stable), but this can only be an interim solution. As the RIE report in Spring 2010 stated, the quality of the working space for teachers is unsatisfactory, especially the lack of a proper staff room and the missing daylight in most offices. Similar, canteen space is limited.

The development of "Green Space", led by a student initiative group, made good progress. A project of separating waste started. A "Green Audit" was carried out, the first step in reaching "Green flag status", a label monitored by the European initiative of EcoSchools.

IT

Digitalization is a top priority for the whole school. A detailed assessment of the current provisions was carried out and will feed into the ICT plan, to be set in motion in June 2011.

Finance

The financial result was very good again and will help to improve the building and equipment as needed. Thus, no further school fee adjustment beyond inflation was necessary.

Accountability

A more thorough approach to monitoring absences, in close cooperation with the authorities (leerplicht), was launched. In Y7 to 11, there was no lesson loss, as all classes were covered. The regular meetings of the ZAT team with local care authorities continued to provide student support. The appointment of new full-time Special needs coordinator is a further step in responding to the requirements of an inclusive education (passend onderwijs).

Community participation

Regular meetings with the MR were held: eight per year with the whole MR, weekly meetings with the PMR. This provided the forum for exchange of expectations, more transparency and participation in decision making, also making all approval/advice processes, as foreseen by the regulations, happen.

NORA CLARKE

**WERELD-
BURGER
PUR SANG**

“Toen heb ik meteen opgezocht hoeveel gifslangen er in de Costa Ricaanse jungle voorkomen. Dat was wel even slikken.”

Nora Clarke (16) is zoals zo veel leerlingen op de International School of The Hague een echte kosmopoliet. Negen jaar woont ze nu in Nederland, maar haar ouders zijn allebei Iers. Zelf heeft ze maar een week na haar geboorte in Ierland gewoond. Daarna vertrok het gezin naar Argentinië, waar haar vader werkte voor een internationaal bouwbedrijf. Hoewel Nora het prima naar haar zin heeft, zal ze de ISH na de zomer verlaten. “Dat ligt echt niet aan de school, maar deze kans krijg je maar één keer.”

Ze gaat namelijk in twee jaar haar International Baccalaureate halen op een zogeheten United World College in Costa Rica. Deze bijzondere scholen bevinden zich op dertien locaties verspreid over de wereld, waaronder ook Maastricht. Uitgangspunt van de scholen is dat jongeren van allerlei nationaliteiten samenkomen en naast het gewone schoolwerk van elkaars cultuur leren, maar ook de handen uit de mouwen steken voor de lokale gemeenschap. Iedereen, ongeacht nationaliteit, achtergrond of sociale klasse kan worden toegelaten. Nora heeft de school al op de kaart opgezocht, niet ver van het oerwoud. “Toen heb ik meteen opgezocht hoeveel gifslangen er in de Costa Ricaanse jungle voorkomen. Dat was wel even slikken.”

Ondanks het grote avontuur dat Nora te wachten staat, vind ze het jammer om de ISH voorgoed te verlaten. “Deze school heeft me de ruimte gegeven om mezelf te ontwikkelen tot de persoon die ik nu ben, met mijn eigen idealen, maar met een duidelijk besef van andere opvattingen en culturen. Daar ben ik de school dankbaar voor. Dat ik nu naar een UWC mag beschouwen ik als een grote eer. Ik ben uitgekozen om wie ik ben, en de ISH heeft daar een belangrijk aandeel in gehad.”

“Ik ga mijn vrienden in Nederland wel missen. En mijn ouders en broer en zussen natuurlijk ook. Het voelt wel apart. Eerst zaten we met zijn drieën van ons gezin op de ISH, maar mijn zus is in Utrecht gaan studeren en mijn broer gaat na de zomer in Ierland naar school. Het lijkt wel het einde van een tijdperk. Misschien dat mijn kleine zusje van acht hier straks op school komt. Dat zou ik wel leuk vinden. Dan is het afscheid wat minder definitief.”

Rijnlands Education Worldwide

De REW-plannen voor 2010 en de realisatie

In vervolg op het REW-strategieplan heeft de directie van REW in 2009 een strategische werkagenda 2010-2012 opgesteld. Daarin zijn de voornemens voor 2010 opgenomen.

In dit jaarverslag geven we per thema steeds een korte beschrijving van het plan voor 2010, gevolgd door de uitwerking van de realisatie.

Onderwijs

Speerpunt in de strategie van REW is de ontwikkeling van een samenhangend kwaliteitsbeleid dat herkenbaar is in de gehele REW organisatie. Het aanbrengen van samenhang in kwaliteitszorg tussen de verschillende vestigingen was dan ook een belangrijk doel voor 2010.

Het opstellen van een nieuw schoolplan bleek daarvoor een uitstekend kader te geven. Want het nu nog vigerende schoolplan dateert van 2007 en moet na vier jaar, dat wil zeggen in 2011, worden vervangen.

Nog voor de zomer van 2010 zijn de voorbereidingen voor het nieuwe schoolplan van start gegaan. In vervolg hierop is het schoolplan tijdens de medewerkersconferentie van REW in juli uitvoerig aan de orde gesteld. Vanuit een herbezinning op het belang van moedertaalonderwijs voor leerlingen die opgroeien in een internationale context, zijn de uitgangspunten van het onderwijsprogramma daar opnieuw gedefinieerd.

Tijdens de conferentie werd tevens geconcludeerd en bevestigd dat er een "kwaliteitsstandaard" voor de REW-vestigingen zou moeten komen. Kwaliteitszorg en opbrengstgericht werken zouden daarvan de pijlers moeten zijn.

De conclusies zijn in het najaar van 2010 verder uitgewerkt, onder meer met betrekking tot de uniformering van intakeprocedures van leerlingen, het systematisch toetsen van leerling-vorderingen en het vastleggen van die vorderingen. Hiervoor is nu een digitaal leerlingvolgsysteem ontwikkeld en geïmplementeerd. Voor de periode na 2010 zijn ook vervolgstappen bepaald. Deze zijn inmiddels vastgelegd in het REW-brede schoolplan 2011-2015. Daarmee is een belangrijk doel voor 2010 gerealiseerd.

In maart 2010 waren er, in relatie tot kwaliteitszorg, tevens inspectiebezoeken op onze locaties in Cobham en in Aberdeen. De beide inspecties zijn zeer positief verlopen en hebben geleid tot een zogenoemd basisarrangement. Dit betekent dat de inspectie in de kwaliteit van het onderwijs geen aanleiding ziet voor tussentijdse inspecties in de komende periode.

In de strategische agenda is voor 2010 ook het opzetten van een pilot voor afstandslernen opgenomen. In augustus 2010 is in de VO-afdeling van het Rijnlands Lyceum Aberdeen een pilot van start gegaan. Hierin is voor de leerlingen de lestijd in de klas teruggebracht en wordt een groot deel van de leerstof aangeboden en verwerkt door middel van afstandslernen. Omdat in dit concept de lestijd in de klas en de lestijd door middel van afstandslernen worden gecombineerd spreken we hier van "blended learning". De pilot is ondergebracht in een breder project "blended learning" van de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB) en verloopt tot nu toe positief. In aansluiting hierop wordt nu ook op andere REW-vestigingen ervaring met afstandslernen opgedaan. In deze gevallen is de lestijd in de klas niet gereduceerd, wel wordt het aantal leermomenten buiten de les, uitgebreid.

In augustus 2010 is de nieuwe vestiging in Singapore van start gegaan met een drietal programma's, te weten:

- Een naschools programma NTC PO, dat wordt verzorgd in samenwerking met de Hollandse School Singapore.
- Een naschools programma VO dat wordt verzorgd op de Overseas Family School.
- Een geïntegreerd programma VO dat wordt verzorgd op de German European School Singapore (GESS).

Het laatstgenoemde programma is onderwijskundig vooral zo interessant omdat het Nederlands moedertaal onderwijs volledig wordt geïntegreerd binnen het internationale – IB Middle Years Programma – van de GESS.

Deze ontwikkeling was weliswaar niet opgenomen in de strategische agenda, maar past wel volledig in de visie van REW op de ontwikkeling van het moedertaal onderwijs.

De intensivering van de relatie met de Stichting Het Rijnlands Lyceum en de Rijnlandse Lycea is opgenomen in de strategische agenda. In dit verband waren er regelmatige contacten over de doorstroming van uit het buitenland terugkerende leerlingen naar de Rijnlandse Lycea. Tevens is met de ISH samengewerkt op het terrein van het Moedertaalonderwijs en zijn er contacten op gang gekomen met het Rijnlands Lyceum Sassenheim op het gebied van afstands- en digitaal leren.

Groei en ontwikkeling leerlingaantal

Gecontroleerde groei is opgenomen in de plannen voor 2010. De strategische agenda noemt hierbij het realiseren van volumevergroting op de bestaande locaties, het afbouwen van de zeer kleine locaties en het starten van nieuwe locaties met groeipotentieel, dan wel het voorbereiden daarvan.

Zo is de locatie in Cobham in 2010 geheel afgebouwd. Het besluit hiertoe was al in 2009 genomen en ingegeven door de verdere terugloop van het aantal Nederlandstalige leerlingen in het wervingsgebied van de school. Deze terugloop van leerlingaantallen doet zich ook voor op de locatie Aberdeen. Reden waarom in 2010 werd besloten het bestaande programma PO geheel af te bouwen en het programma voor het VO om te vormen tot een voorziening afstandsleren.

Per 1 augustus 2010 is in Singapore een nieuwe REW-vestiging gestart. Daaraan is een uitvoerig haalbaarheids-onderzoek voorafgegaan. Het aantal leerlingen bij de start bedroeg 73. Voor de komende jaren wordt een verdere groei voorzien.

De vestiging van het Rijnlands Lyceum Abu Dhabi is per 1 augustus 2010 verzelfstandigd. Voordien opereerde deze vestiging als een dependance van de vestiging in Dubai. Het Rijnlands Lyceum Abu Dhabi telde bij de start 58 leerlingen. Ook hier wordt in de komende jaren verdere groei voorzien.

In 2010 is, in vervolg op de bestaande samenwerking, een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke integratie van de Stichting IBID binnen REW. IBID verzorgt, door middel van afstandsleren, programma's Dutch A1 voor

Nederlandstalige leerlingen op IB-scholen in het buitenland. Op grond van de onderzoeksuitkomsten hebben directie en bestuur van REW geconcludeerd dat de beoogde bestuurlijke integratie niet in het belang is van IBID en van REW. Om die reden is besloten af te zien van de intentie tot bestuurlijke integratie met, c.q. overname van, IBID. Overigens is de bestaande uitstekende samenwerking wel voortgezet.

In 2010 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid nieuwe vestigingen te starten in Barcelona en Zuidoost Azië, Kuala Lumpur in het bijzonder. Beide locaties lijken voor wat betreft hun groeipotentieel aantrekkelijk. Deze onderzoeken worden in 2011 voortgezet.

Het aantal leerlingen is gestegen van 427 in 2009 naar 525 in 2010. Deze groei is vooral veroorzaakt door de start van de nieuwe vestiging in Singapore en de verzelfstandiging van de vestiging Abu Dhabi.

REW verzorgde in 2010 Nederlands onderwijs op zeven locaties. Op de pagina 58 is schematisch weergegeven welke programma's werden verzorgd en met wie werd samengewerkt.

Het onderwijs wordt via de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB) – gedeeltelijk – gesubsidieerd door het Ministerie van OCW. De locaties staan, zoals dat ook geldt voor de scholen in Nederland, onder toezicht van de Nederlandse Inspectie voor het Onderwijs.

“Met Sinterklaas zijn we met alle Nederlandse leerlingen naar het strand gegaan. Dat was wel een aparte ervaring.”

Het weekend valt in Oman op donderdag en vrijdag. Dat heeft met de islam te maken. Vrijdag is hier namelijk de gebedsdag. En zo zijn er nog veel meer verschillen tussen het leven in een warm Arabisch land en in Nederland, weet Lars Richters (14) inmiddels uit ervaring. Het Rijnlands Lyceum Muscat waar hij nu bijna twee jaar op zit, is gehuisvest in de Britse school. “Sommige vakken krijgen we in het Nederlands, zoals wiskunde, Duits, Frans, Engels, Nederlandkunde en natuurlijk Nederlands. De andere vakken doe je samen met de leerlingen van de Britse school. Eerst had ik veel moeite met de taal, maar nu gaat het stukken beter. Ik ga nu eigenlijk het meeste met de Britse leerlingen om.”

Lars en zijn gezin wonen in Muscat vanwege het werk van zijn vader voor een oliemaatschappij. Maar sommige typisch Hollandse tradities worden ook in het Midden Oosten in stand gehouden: “Met Sinterklaas zijn we met alle Nederlandse leerlingen naar het strand gegaan. Dat was wel een aparte ervaring.” In een paar uur rijden ben je in Dubai.

Dat doen we soms als we een lang weekend hebben vanwege een feestdag. ‘Eid’ noemen ze dat hier. Het klinkt misschien gek, maar ondanks het mooie weer ben je hier veel meer binnen. In de zomer kan het wel 45 graden of warmer worden. De schooldag duurt van half acht ’s morgens tot twee uur ’s middags. Iedereen gaat met de auto naar school of naar sport. Sommige klasgenoten hebben zelfs een chauffeur. Bij ons is mijn moeder dat. Die rijdt ons overal naartoe. Het liefst zou ik gewoon op de fiets naar school gaan, maar er zijn hier geeneens fietspaden.”

“We praten er in ons gezin de laatste tijd wel vaak over om aan het einde van dit schooljaar naar Nederland terug te gaan, ook al moet mijn vader nog een jaar blijven. Ook al heb ik het hier naar mijn zin ik zou, net als mijn zusje, ook wel terug willen naar Nederland. Mijn broertje van 12 wil wel blijven omdat hij mijn vader anders te veel zou missen. Als we teruggaan, heb ik natuurlijk wel het voordeel dat mijn Engels zo goed is geworden.”

LARS RICHTERS

HET BESTE
VAN TWEE
WERELDEN

Vestiging	Programma's	Partners
Rijnlands Lyceum Aberdeen	* geïntegreerd NTC PO * geïntegreerd NTC VO * Blended learning VO (per 1 aug.)	Cults Primary Cults Academy International School Aberdeen
Rijnlands Lyceum Cobham (beëindigd per 1 aug.)	* NTC VO	Reed's School
Rijnlands Lyceum Davos	* volledig Nederlands onderwijs PO & VO	Nederlands Astmacentrum Davos
Rijnlands Lyceum Muscat	* geïntegreerd NTC PO * naschools NTC PO en VO * NTC-plus VO	British School Muscat
Rijnlands Lyceum Dubai	* geïntegreerd NTC PO * naschools NTC PO & VO * naschools NTC PO * naschools NTC PO * naschools NTC VO	Dubai International Academy Raffles International School Mirdif Uptown School Green Community School Emirates International School
Rijnlands Lyceum Abu Dhabi	* naschools NTC PO * naschools NTC VO	Raha International School
Rijnlands Lyceum Singapore (gestart per 1 aug.)	* naschools NTC PO * geïntegreerd NTC VO * naschools NTC VO	Hollandse School Ltd. German European School Singapore Overseas Family School

NTC: Nederlandse Taal en Cultuur onderwijs **NTC-plus:** NTC, vreemde talen en wiskunde **PO:** Primair Onderwijs **VO:** Voortgezet Onderwijs

Versterking van de administratieve organisatie

In de agenda voor 2010 is het proces van versterking van de administratieve organisatie en professionalisering van de bedrijfsvoering prominent opgenomen. In 2010 is hierin dan ook in tijd, energie en middelen substantieel geïnvesteerd.

Zoals voorgenomen is er een plan van aanpak voor de administratieve organisatie opgesteld en de versterking van de financiële staffunctie voorbereid. Vervolgens is de administratieve organisatie, zoveel als mogelijk, geïntegreerd in de bedrijfsprocessen en procedures van het Centraal Service Bureau van SRL. Het betreft onder meer facturatie van schoolgelden, debiteurenbeheer en de personeels-, en salarisadministratie. Dit is noodzakelijk voor het beheersen van risico's met betrekking tot financiën en personeel.

In dit verband is ook gedefinieerd welke sturingsinformatie van belang is voor het beheersen van deze risico's. Naar verwachting zal deze sturingsinformatie in de loop van 2011 beschikbaar worden gesteld.

De voor 2010 geplande versterking van de externe communicatie is gerealiseerd. Zo is de REW-website geheel vernieuwd en sinds het voorjaar van 2010 operationeel. Uit registratie blijkt dat deze veelvuldig wordt geraadpleegd. In 2010 is voor een aantal vestigingen ook nieuw promotie materiaal opgesteld. Daarnaast hebben de schoolgidsen voor alle vestigingen een restyling ondergaan en is er een uniform format opgesteld voor de nieuwsbrieven naar de ouders op de vestigingen.

Personeel en bedrijfsvoering

In vervolg op de plannen heeft in 2010 een algehele herziening plaatsgevonden van de arbeidsvoorwaarden voor docenten op de verschillende vestigingen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen medewerkers met een SRL-benoeming die naar een vestiging van REW worden uitgezonden enerzijds en lokaal gerekruteerde medewerkers anderzijds. Het onderscheid betreft zowel de contractvorm als het pakket aan arbeidsvoorwaarden. Uitgangspunten bij het opstellen waren beheersbaarheid, betaalbaarheid, aantrekkelijkheid en transparantie.

De herzieningen zijn in 2010 geïmplementeerd bij alle medewerkers. Met zittende medewerkers is een overgangsregeling getroffen.

Op 1 augustus 2010 bedroeg het aantal medewerkers van REW 28 (17,5 fte), onderverdeeld als volgt:

Directie en staf	3 (2,4 fte)
Medewerkers met een SRL benoeming	11 (11 fte)
Medewerkers met een lokaal contract	14 (4,1 fte)

Eén van de REW-directieleden was gedurende het gehele jaar 2010 met ziekteverlof. Zijn vervanging is grotendeels intern opgevangen.

In 2010 waren er vijf vacatures voor uit te zenden medewerkers met een SRL-benoeming en vier vacatures voor lokaal te rekruteren medewerkers. De belangstelling voor vacatures voor de uit te zenden medewerkers was groot. Bij de werving en selectie van deze medewerkers is intensief samengewerkt met de Stichting NOB. Aan het begin van het schooljaar was in alle vacatures voorzien.

In 2010 hebben alle medewerkers, in enigerlei vorm, deelgenomen aan scholing en/of deskundigheidsbevordering.

- In het voorjaar is er een regionale Midden-Oosten-conferentie gehouden. Deze is georganiseerd vanuit het Rijnlands Lyceum Muscat. De medewerkers van de vestigingen Muscat, Dubai en Abu Dhabi waren deelnemer en facilitator op deze conferentie.
- In het najaar van 2010 bracht een team van de Stichting NOB een adviseringsbezoek aan de nieuwe vestiging in Singapore. Daarbij werden docenten van REW gecoached.
- In juli vond tweejaarlijkse REW-medewerkersconferentie plaats; deze werd opnieuw georganiseerd op het Rijnlands Lyceum Wassenaar. Tijdens de conferentie werden workshops gegeven over moedertaalonderwijs (verzorgd door collega's van de ISH) over kwaliteitszorg (verzorgd door een team van de Onderwijsinspectie), over kwaliteitszorg en de rol van het schoolplan (verzorgd door medewerkers van de Stichting NOB) en over meervoudige intelligentie (verzorgd door medewerkers van het KPC).
- Aansluitend vond de driedaagse NOB-conferentie in Veldhoven plaats, waar REW met achttien docenten en directieleden vertegenwoordigd was.
- Vier individuele docenten namen deel aan externe opleidingen, waaronder IB-workshops.

Eerder dan voorzien in de plannen is in 2010 de interne organisatie opnieuw ingericht. De herinrichting moet zorgen voor versterking van de organisatie, vergroting van de efficiency en de betrokkenheid op de uiteenlopende locaties.

Als onderdeel van deze herinrichting zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directeur, de adjunct directeur, de locatieleider en overige teamleden opnieuw gedefinieerd en vastgelegd in functiebeschrijvingen en functiewaarderingen.

Ook op het niveau van de locaties is de organisatiestructuur opnieuw bepaald. Daarin is de lokale advies- of ouderraad nadrukkelijk gepositioneerd.

De jaarrekening 2010 sluit af met een aanzienlijk, en niet begroot, negatief resultaat. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelskosten, onder andere vanwege achterstallige afdrachten aan de belastingdienst en de implementatie van de nieuwe arbeidsvoorwaarden. Deze ontwikkeling maakte ook nog eens extra inzet van externe adviseurs noodzakelijk. Ook de rekrutering en benoeming van maar liefst vijf nieuwe medewerkers met een SRL-benoeming in 2010 droeg bij aan de hogere personeelskosten.

Ook de doorbelaste kosten voor dienstverlening vanuit SRL aan REW waren hoger dan begroot. De complexe bedrijfsvoering van REW vraagt extra ondersteuning vanuit het Centraal Service Bureau van SRL.

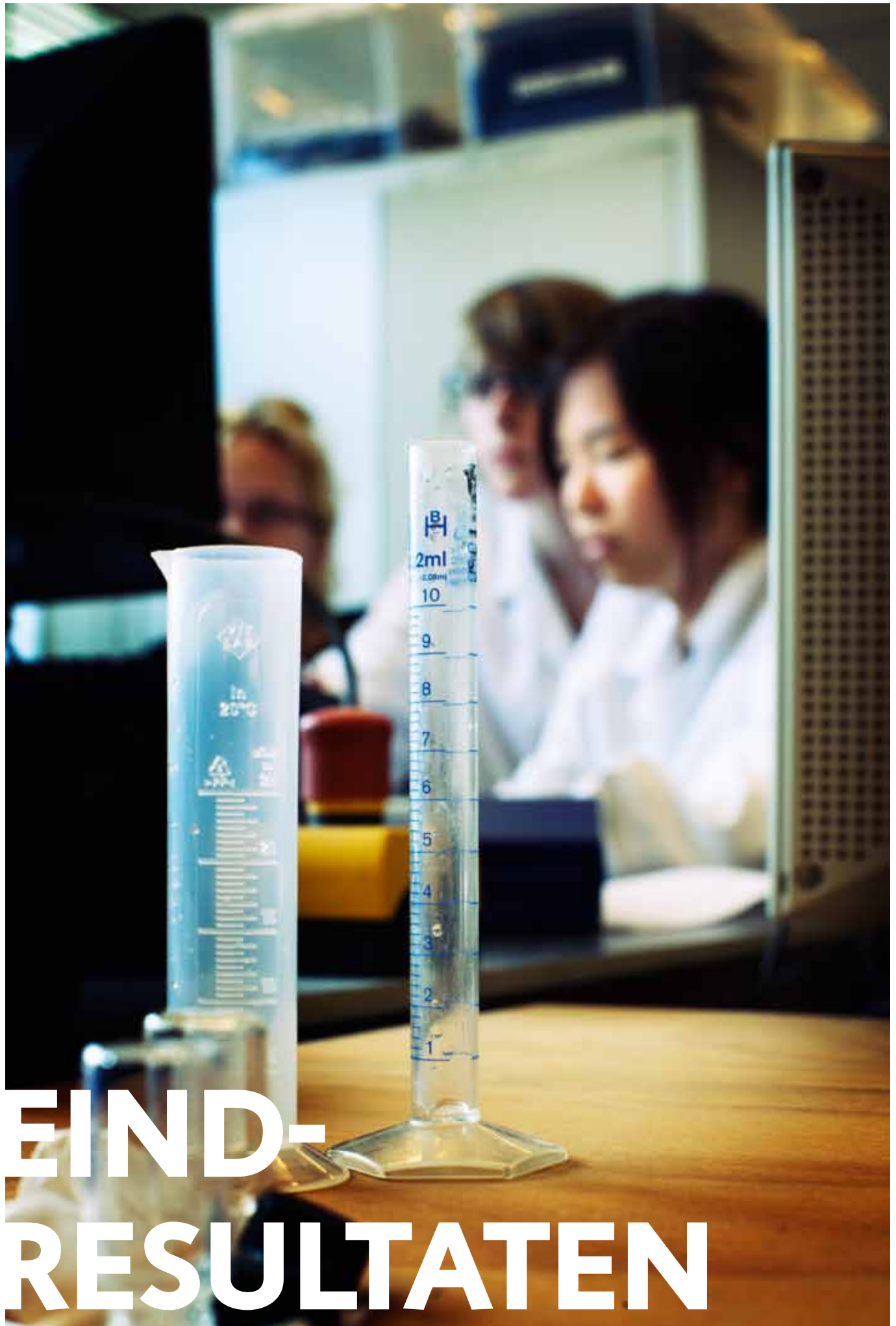
Ook de komende jaren wordt rekening gehouden met hoge dienstverleningskosten.

Een andere oorzaak voor het negatieve resultaat zijn de aanzienlijke kosten die in Dubai en Abu Dhabi moeten worden gemaakt om te voldoen aan lokale regelgeving.

Om te komen tot een blijvend gezonde bedrijfsvoering zijn nog in 2010 ingrijpende maatregelen genomen, zowel aan de kosten- als aan de opbrengstenkant. Het gekozen uitgangspunt daarbij is een gezonde bedrijfsvoering met een positief exploitatieresultaat van circa 5% van de jaarlijkse omzet. Daarmee ontstaat ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en kunnen tegenvallers worden opgevangen.

Het tekort voor 2010 wordt ten laste gebracht van de reserves van REW.

EIND- RESULTATEN

Eindresultaten

Het jaar 2010 was in velerlei opzicht een bewogen jaar. Het was het jaar waarin gaandeweg duidelijk werd dat de Europese school Den Haag *Rijnlands Lyceum* daadwerkelijk door de stichting zou kunnen worden opgericht. In het najaar van 2010 startte tevens het gesprek met de Eerste Nederlandse Montessorischool om te bezien of integratie in de Stichting Het Rijnlands Lyceum mogelijk was.

Qua leerlingenaantal kunnen we vaststellen dat ook in 2010 sprake was van een groei. Het totale aantal van 4.672 leerlingen in 2009 liep op naar 4.882 in 2010. Vooral de ISH primary, secondary en Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest maken nog steeds een substantiële groei door. Naar verwachting zal deze groei de komende jaren afvlakken. Ook Rijnlands Education Worldwide groeide van 427 naar 525 leerlingen. Een en ander was met name te danken aan de start van de nieuwe vestiging in Singapore en de stabiele positie van de andere locaties ondanks de wereldwijde recessie.

Op kwaliteitsgebied hebben we kunnen vaststellen dat de leerling- en oudertevredenheid op alle scholen goed is. Ook de Onderwijsinspectie was tevreden met de kwaliteit van het onderwijs en kwam alleen voor het VWO in Sassenheim op basis van de opbrengsten in 2010 op een aangepast toezicht arrangement. De opbrengsten over 2011 zullen naar verwachting weer leiden tot een basisarrangement voor deze afdeling. Alle scholen zijn zich zeer bewust van het feit dat de marges tussen voldoende kwaliteit en zwakke kwaliteit gering zijn en soms moeilijk beïnvloedbaar. Desondanks bieden de daartoe opgestelde verbeterplannen ook een handvat om een stap vooruit te kunnen zetten. Het is ook goed om ons te realiseren dat de kwaliteit van onze scholen meer dan voldoende is.

Op personeelsgebied zien we een verdere groei van de formatie: van 452 naar 480 fte (597 medewerkers). Deze stijging is voor een belangrijk deel te verklaren door de groei van het leerlingenaantal. Op het gebied van de Functiemix kon de organisatie een aanzienlijk aantal docenten bevorderen, na een interne sollicitatieronde, naar een hogere functieschaal met de daarbij behorende extra verantwoordelijkheden. De ontwikkeling van de Functiemix verloopt conform de landelijke richtpercentages.

Het Centraal Servicebureau maakte in 2010 een organisatieverandering door, waarbij de twee hoofden Financiën en Personeel & Organisatie gezamenlijk de leiding kregen over het bureau. Beide functies werden aanvankelijk op interimbasis ingevuld, waarna voor een definitieve invulling kon worden gekozen. Een belangwekkende ontwikkeling voor de afdeling P&O was de invoering van het HR en salarispakket van RAET. Het conversietraject betekende maandenlang extra werk voor de afdeling. Het resultaat was echter dat de stichting weer de beschikking had over een meer solide salarissysteem waarmee de afdeling P&O beter kon voorzien in de informatiebehoefte van de scholen. Ook op het gebied van ICT zijn in 2010 stappen gezet om het kostenniveau beter onder controle te krijgen.

In financiële zin eindigt de stichting (enkelvoudig) met een positief saldo van € 640.142. Daarbij is rekening gehouden met extra voorzieningen voor groot onderhoud. De toestand van dit resultaat is het gevolg van meevallers (de gunstige resultaten van de vestiging Oegstgeest en Den Haag) en tegenvallers (de ongunstige resultaten van de vestiging Sassenheim en de kosten voor de invoering van RAET, de te hoge ICT kosten en de kosten voor interimmanagement). Het bestuur gaat ervan uit dat de betrekkelijke instabiliteit van de bedrijfsvoering die zich in 2008 en 2009 nog liet gevoelen, als gevolg van de maatregelen in 2010 tot het verleden behoort. De prognoses voor 2011 bevestigen dit beeld.

Leerlingaantal

Tabel 1

Leerlingaantal per 1 oktober ILT

	ILT 2010	ILT 2009	ILT 2008	ILT 2007	ILT 2006
RLW	735	742	692	673	703
RLO	1.378	1.316	1.336	1.108	1.180
RLS	1.438	1.407	1.408	1.351	1.323
ISH Secondary	803	731	713	662	646
ISH Primary	469	422	422	326	270
Totaal	4.823	4.618	4.571	4.120	4.122

Tabel 2

Procentuele ontwikkeling leerlingaantal

RLW	104,6	105,5	98,4	95,7	100
RLO	116,8	111,5	113,2	93,9	100
RLS	108,7	106,3	106,4	102,1	100
ISH Secondary	124,3	113,2	110,4	102,5	100
ISH Primary	173,7	156,3	156,3	120,7	100

Personeel

Tabel 3

Formatie per locatie in fte per maand

	jan-09	dec-09	jan-10	dec-10
RLW	55,0	57,3	57,7	59,5
RLO	105,0	102,6	104,4	112,3
RLS	104,1	111,7	112,3	114,7
ISH Secondary	100,7	109,7	110,3	110,6
ISH Primary	50,0	51,8	51,0	57,4
Centraal Service Bureau	18,5	19,8	20,7	18,9
Eindtotaal	433,2	452,9	456,3	473,5

Funcieverdeling

Tabel 4

Funcieverdeling per locatie in fte per 31-12

Funcieverdeling per locatie vergelijkend vorig jaar	DIR		OOP		OP		Totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
RLW	2,0	2,1	11,1	9,7	44,2	47,7	57,3	59,5
RLO	3,0	3,0	22,4	22,0	77,2	87,4	102,6	112,3
RLS	4,8	4,8	23,9	23,1	83,1	86,9	111,7	114,7
ISH-SEC	2,0	2,0	26,6	27,7	81,1	80,9	109,7	110,6
ISH-PRIM	1,0	1,0	12,6	16,7	38,2	39,7	51,8	57,4
CSB	1,0	1,0	18,8	16,9	0,0	1,0	19,8*	18,9*
Totaal	13,8	13,9	115,4	116,1	323,7	343,5	452,9	473,5

(*) Totaal is inclusief 3,00 fte van REW.

Personeel

Tabel 5

Instroom in 2010 per categorie personeel in absolute aantallen

	RLW	RLO	RLS	ISH-SEC	ISH-PRIM	CSB	Totaal
Directie	0	0	0	0	0	0	0
Ondersteunend	0	3	4	8	8	4	27
Onderwijsgevend	14	24	23	17	8	0	86
Totaal	14	27	27	25	16	4	113

Tabel 6

Uitstroom in 2010 per categorie personeel in absolute aantallen

	RLW	RLO	RLS	ISH-SEC	ISH-PRIM	CSB	Totaal
Directie	0	0	0	0	0	0	0
Ondersteunend	2	2	6	5	6	5	26
Onderwijsgevend	11	17	15	17	3	0	63
Totaal	13	19	21	22	9	5	89

Tabel 7

Totaal in- en uitstroom 2010

	2009	2010	totaal
Aantal medewerkers aanvang 01-01-2010	544	573	29
Indiensttredingen 2010	122	113	-9
Uitdiensttredingen 2010	-93	-89	4
Totaal aantal Medewerkers 31-12-2010	573	597	24

Tabel 8

Man-Vrouw verdeling per 31-12

Functie	Man		Vrouw		Totaal	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
RLW	28,3	29,7	29,0	29,8	57,3	59,5
RLO	47,9	51,8	54,8	60,5	102,6	112,3
RLS	54,4	57,0	57,3	57,7	111,7	114,7
ISH-SEC	38,4	38,8	71,3	71,8	109,7	110,6
ISH-PRIM	9,3	9,8	42,5	47,5	51,8	57,4
CSB	8,0	6,0	11,8	12,9	19,8*	18,9*
Totaal	186,3	193,2	266,6	280,3	452,9	473,5

(*) Totaal is inclusief 3,00 fte van REW.

Leeftijd

Tabel 9

Medewerkers per leeftijdsklasse in absolute getallen per 31-12

Klasse	RLW	RLO	RLS	ISH-SEC	ISH-PRIM	CSB	Totaal
25	0	5	4	0	0	0	9
30	3	11	15	10	8	4	51
35	8	10	20	17	12	3	70
40	6	15	10	21	10	3	65
45	16	22	17	21	12	3	91
50	7	22	16	15	16	1	77
55	20	31	30	21	7	3	112
60	15	20	26	17	4	3	85
65	6	6	15	6	0	1	34
>65	2	1	0	0	0	0	3
Totaal	83	143	153	128	69	21	597

Funcieschalen

Tabel 10

Funcieschalen per 31-12-2010 per categorie personeel in fte

Fu-schalen	RLW	RLO	RLS	ISH-SEC	ISH-PRIM	CSB*	Eindtotaal	
LA					32,1		32,1	OP 343,1
LB	18,3	32,8	41,8	39,5	5,6	-	138	
LC	11,6	25,4	22,5	20,9	2,0		82,4	
LD	17,8	29,1	22,2	20,6		1,0	90,6	
o2	1,0	0,6	3,9				5,5	OOP 113,5
o3		1,8	1,2	1,6			4,6	
o4	1,6	4,9	7,8	9,8	10,1		34,2	
o5	3,0	3,4	0,2	1,7			8,3	
o6	0,5	3,5	2,3	5,6	2,0	2,9	16,7	
o7	1,0	3,8	4,4	3,3	2,0	4,8	19,3	
o8	2,6	3,5	2,8	2,8		1,8	13,5	
o9				0,9		0,6	1,5	
o10			0,6	1,0		2,8	4,4	
o11		0,6	0,4	1,0	1,6	1,0	4,6	
o12					1,0		1,0	
o13	1,1	2,0	3,8	1,0		2,0	9,9	DIR 16,9
o14					1,0		1,0	
o15	1,0	1,0	1,0	1,0		1,0	5,0	
Niet CAO						1,0	1,0	
Totaal	59,5	112,3	114,7	110,6	57,4	18,9	473,5	473,5

CSB (*) = inclusief 3,00 fte voor REW

Tabel 11

Functieschalen per 31-12-2010 per categorie personeel in absolute aantallen

Fu-schalen	RLW	RLO	RLS	ISH-SEC	ISH-PRIM	CSB*	Eindtotaal	
LA					38		38	OP 439
LB	34	48	61	50	6		199	
LC	14	32	28	24	2		100	
LD	22	34	24	21		1	102	
02	1	1	8				10	OOP 145
03		2	2	2			6	
04	2	7	10	13	14		46	
05	3	4	1	2			10	
06	1	5	4	6	3	3	22	
07	1	4	5	4	2	6	22	
08	3	4	3	3		2	15	
09				1		1	2	
10			1	1		3	5	
11		1	1	1	2	1	6	
12					1		1	
13	1	3	4	1		2	10	DIR 17
14					1		1	
15	1	1	1	1		1	5	
Overig						1	1	
Totaal**	83	146	153	130	69	20	601	601

CSB (*) = inclusief 3,00 fte voor REW

Totaal (**) = in het totaal van 601 zit een viertal personen die in verschillende functies werkzaam zijn en in verschillende schalen worden betaald.

Hiermee wordt het verschil verklaard tussen het totaal 601 en in sommige tabellen het totaal 597.

Tabel 12

Funciemix leraren in fte op schalen per 31-12

Fu-schalen	LA	LB	LC	LD	Totaal
RLO		32,82	25,44	29,10	87,35
RLS		41,80	22,50	22,17	86,47
RLW		18,31	11,58	17,81	47,70
ISH-SEC		39,47	20,88	20,55	80,90
ISH-PRIM	32,13	5,56	2,00		39,69
CSB				1,00	1,00
Totaal	32,13	137,95	82,41	90,63	343,11

Contract

Tabel 13

Contracttype per locatie in fte per 31-12

	BEPAALENDE TIJD		ONBEPAALENDE TIJD		TOTAAL	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
RLW	12,8	11,7	44,5	47,6	57,3	59,2
RLO	16,7	17,2	86,0	95,1	102,7	112,3
RLS	20,6	18,1	91,1	96,5	111,7	114,6
ISH-SEC	44,0	33,5	65,7	77,0	109,7	110,5
ISH-PRIM	15,8	15,1	36,0	42,3	51,8	57,3
CSB*	5,2	5,0	14,7	13,9	19,8	18,9
Eindtotaal**	115,0	100,5	337,9	372,4	452,9	472,9

CSB (*) = inclusief 3,00 fte van REW

(**) Het verschil van 0,61 fte t.o.v. de andere tabellen wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen. In een aantal tabellen wordt uitsluitend gerekend met twee decimalen terwijl de werktijdfactor in vier decimalen genoteerd staat in andere tabellen. In deze situatie is een verschil te zien van totaal 0,61 fte.

Loonkosten

Tabel 14

Loonkosten totaal

2010 VO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	12,8	1.292.117,78	100.975,96
Onderwijs	294,8	19.445.095,70	65.965,65
Ondersteunend	101,5	4.888.354,34	48.161,24
Totaal	409,1	25.625.567,82	62.643,15

2010 PO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	1,0	94.460,69	94.460,69
Onderwijs	37,7	1.913.434,43	50.811,57
Ondersteunend	15,3	652.477,65	42.614,36
Totaal	54,0	2.660.372,77	49.294,76

Totaal loonkosten 28.285.940,59

Totaal VO en Totaal PO (463,1 fte) = gemiddeld aantal fte in 2010.

Tabel 15

Loonkosten per school en csb

RLW

2010 VO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	2,05	215.394,25	105.260,78
Onderwijs	46,00	3.124.098,31	67.912,46
Ondersteunend	10,38	494.654,22	47.675,79
Totaal	58,42	3.834.146,78	65.626,78

RLO

2010 VO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	3	294.093,73	98.031,24
Onderwijs	82,32	5.543.874,69	67.342,02
Ondersteunend	21,68	932.091,47	42.993,73
Totaal	107,00	6.770.059,89	63.269,31

RLS

2010 VO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	4,8	444.540,53	93.587,48
Onderwijs	86,0	5.618.565,66	65.361,59
Ondersteunend	23,6	995.334,84	42.194,40
Totaal	114,3	7.058.441,03	61.753,35

ISH SEC

2010 VO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	2,0	188.513,09	94.256,55
Onderwijs	80,5	5.158.557,04	64.090,36
Ondersteunend	27,0	1.184.989,96	43.942,09
Totaal	109,5	6.532.060,09	59.677,55

ISH PO

2010 PO	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	1,0	94.460,69	94.460,69
Onderwijs	37,7	1.913.434,43	50.811,57
Ondersteunend	15,3	652.477,65	42.614,36
Totaal	54,0	2.660.372,77	49.294,76

CSB

2010 CSB	fte	loonkosten	gemid. personeelslast
Directie	1,0	149.576,18	149.576,18
Ondersteunend	18,9	1.281.283,85	67.834,67
Totaal	19,9	1.430.860,03	71.944,69

Totaal loonkosten	28.285.940,59
--------------------------	----------------------

NB: dit overzicht betreft de loonkosten exclusief werkzaamheden derden en overige personele kosten.

Bezoldiging Bestuur en Raad van Toezicht

Tabel 16

Bezoldiging bestuurder

Bruto salaris	Loon voor Loonheffing	Afdracht pensioenpremies	Totaal 2010
€ 121.708,00	€ 110.070,00	€ 34.701,00	€ 144.771,00

Het salaris van de bestuurder is conform de beloningsleidraad Bestuurders Voortgezet Onderwijs categorie D in afwachting van een CAO voor bestuurders VO.

Tabel 17

Bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht bedroeg in 2010:

Voorzitter	€
H.F. Dijkstal	€ 5.000,00
F.W. Weisglas	

Leden	€
F.H.J. Wensing*	€ 5.000,00
G.C. Bosman	€ 3.000,00
T.W. den Hoed	€ 3.000,00
J.F.M. Overdevest	€ 3.000,00
Q. Yao	€ 3.000,00

*wnd. voorzitter tot 1 september 2010

Verzuimpercentages

Tabel 18

Ziekteverzuimpercentage excl. zwangerschap

School	2010	
	ZV-%	Freq.
RLW	5,3	1,4
RLO	2,5	1,3
RLS	6,3	2,1
ISH-SEC	3,7	2,2
ISH-PRIM	1,7	1,7
CSB	7,4	0,8
Totaal gemiddeld	4,5	1,6

Opmerkingen

De berekeningsmethodiek van de getoonde cijfers wijkt af van de methodiek die is gebruikt in het jaarverslag van 2009 voor wat betreft frequentie. De hier getoonde cijfers voor frequentie zijn inclusief zwangerschap. Het ziekteverzuimpercentage is exclusief zwangerschap.

Financiële kengetallen

Tabel 19

Kengetallen financieel 2010 - 2007

Kengetallen Financieel	2010	2009	2008	2007
Solvabiliteit	19,8%	17,5%	20,5%	18,9%
Liquiditeit	0,67	0,64	0,78	0,92
Netto Werkkapitaal in € 1.000	-4.043	-4.163	-2.006	-751
Rentabiliteit*	1,5%	0,1%	4,2%	2,8%
Kapitalisatiefactor	29,7%	32,7%	41,9%	47,5%
Rendement Eigen vermogen (ROI)*	12,7%	1,1%	27,9%	19,4%
Omloopsnelheid Eigen vermogen*	8,43	9,04	6,52	6,99
Bijdrage OCW in baten	71,6%	72,2%	69,9%	70,2%
Personeelsfactor	71,7%	71,2%	72,3%	70,3%

*) Deze indexcijfers zijn berekend exclusief resultaat en/of vermogenstoename in 2009 en 2010 van de per 1 januari 2009 verkregen deelneming Backershagen B.V.

Baten en Lasten

Tabel 20

Staat van Baten en Lasten (enkelvoudig) 2010 met ter vergelijking de cijfers van 2009

	2010 (realisatie) €	2010 (begroot) €	2009 (realisatie) €
<i>Baten</i>			
Rijksbijdragen	30.332.539	28.199.364	28.637.683
Overige baten	11.990.850	10.099.220	11.034.845
Totaal baten	42.323.389	38.298.584	39.672.528
<i>Lasten</i>			
Personeel	30.394.089	28.635.910	28.252.856
Afschrijving	1.124.667	813.380	1.116.121
Huisvesting	2.671.621	1.986.169	2.294.254
Instellingslasten	7.191.752	6.048.900	7.693.684
Totaal lasten	41.382.129	37.484.359	39.356.915
Saldo Baten en Lasten	941.260	814.225	315.613
Financiële baten	47.115	0	16.312
Financiële lasten	-348.233	0	282.059
Financieel resultaat	-301.118	0	-265.747
Enkelvoudig resultaat 2010	640.142	814.225	49.866
Resultaat deelneming	-327.969	79.763	-69.026
Resultaat 2010	312.173	893.988	-19.160

Balans

Tabel 21

Enkelvoudige Balans per 31 december 2010 (in euro's)

Activa	31-12-10	31-12-09
<i>Vaste Activa</i>		
Materiële vaste activa	17.188.209	16.627.511
Financiële vaste activa	772.592	2.160.174
	17.960.801	18.787.685
<i>Vlottende Activa</i>		
Vorderingen	3.210.648	3.236.831
Liquide middelen	5.036.246	4.114.654
Totaal Activa	26.207.695	26.139.170
<i>Passiva</i>		
Eigen vermogen	5.788.096	5.475.922
Voorzieningen	1.518.053	1.823.193
Langlopende schulden	6.611.686	7.325.805
Kortlopende schulden	12.289.860	11.514.250
Totaal Passiva	26.207.695	26.139.170

* betreft gemiddelden over de 4 VO-scholen en ISH-PO

Kasstroomoverzicht

Tabel 22

Enkelvoudige Kasstroomoverzicht (in euro's)

	2010	2009
Ex operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo	312.173	-19.160
Afschrijvingen	1.124.667	1.116.121
<i>Mutatie werkkapitaal</i>		
Vorderingen	26.183	2.797.583
Kortlopende schulden	775.610	2.416.722
Mutatie voorzieningen	-305.140	111.838
Operationele kasstroom	1.933.493	6.423.104
Ex investeringsactiviteiten		
Materiële vaste activa	-1.685.365	-2.526.463
Financiële vaste activa	1.387.583	368.840
Investeringskasstroom	-297.782	-2.157.623
Ex financieringsactiviteiten		
Kredietinstellingen	-714.119	-1.608.559
Mutatie Algemene Reserve	591.469	-290.350
Mutatie Bestemde Reserve	-591.469	690.262
Financieringskasstroom	-714.119	-1.208.647
Mutatie liquide middelen	921.592	3.056.834
Primo verslagjaar	4.114.654	1.057.820
Ultimo verslagjaar	5.036.246	4.114.654

Begroting 2011

Tabel 23

Begroting verantwoordingsjaar 2011 (in euro's)

Baten	Bedrag	Totaal
Rijksbijdragen	30.659.859	
Overige baten	11.872.490	
Totaal baten		42.532.349
Lasten		
Personeel	30.565.551	
Afschrijving	1.310.600	
Huisvesting	2.963.100	
Instelling	6.398.558	
Totaal lasten		41.237.809
Exploitatiesaldo		1.294.540
Financiële baten en lasten		
Baten	87.427	
Lasten	-270.400	
		-182.973
Enkelvoudig resultaat 2011		1.111.567
Rresultaat deelneming		874
Resultaat 2011		1.112.441

Key Performance Indicators

Tabel 24

Stichting Het Rijnlands Lyceum (exclusief deelneming REW en VAVO)

1. Bedrijfsvoering	2009	2010
· Totale baten:	€ 39.672.528	€ 42.323.389
· Financieel resultaat:	€ 49.866	€ 640.142
· Solvabiliteit:	17,50%	19,80%
· Rentabiliteit	0,1%	1,5%
· Kapitalisatiefactor	32,70%	29,70%
· Liquiditeit	0,64	0,67
· Ziekteverzuim	3,48%	4,5%
· Scholingsbudget per med.	€ 500	€ 650
· Leerlingaantal (incl vavo, exclusief REW)	4.618	4.823

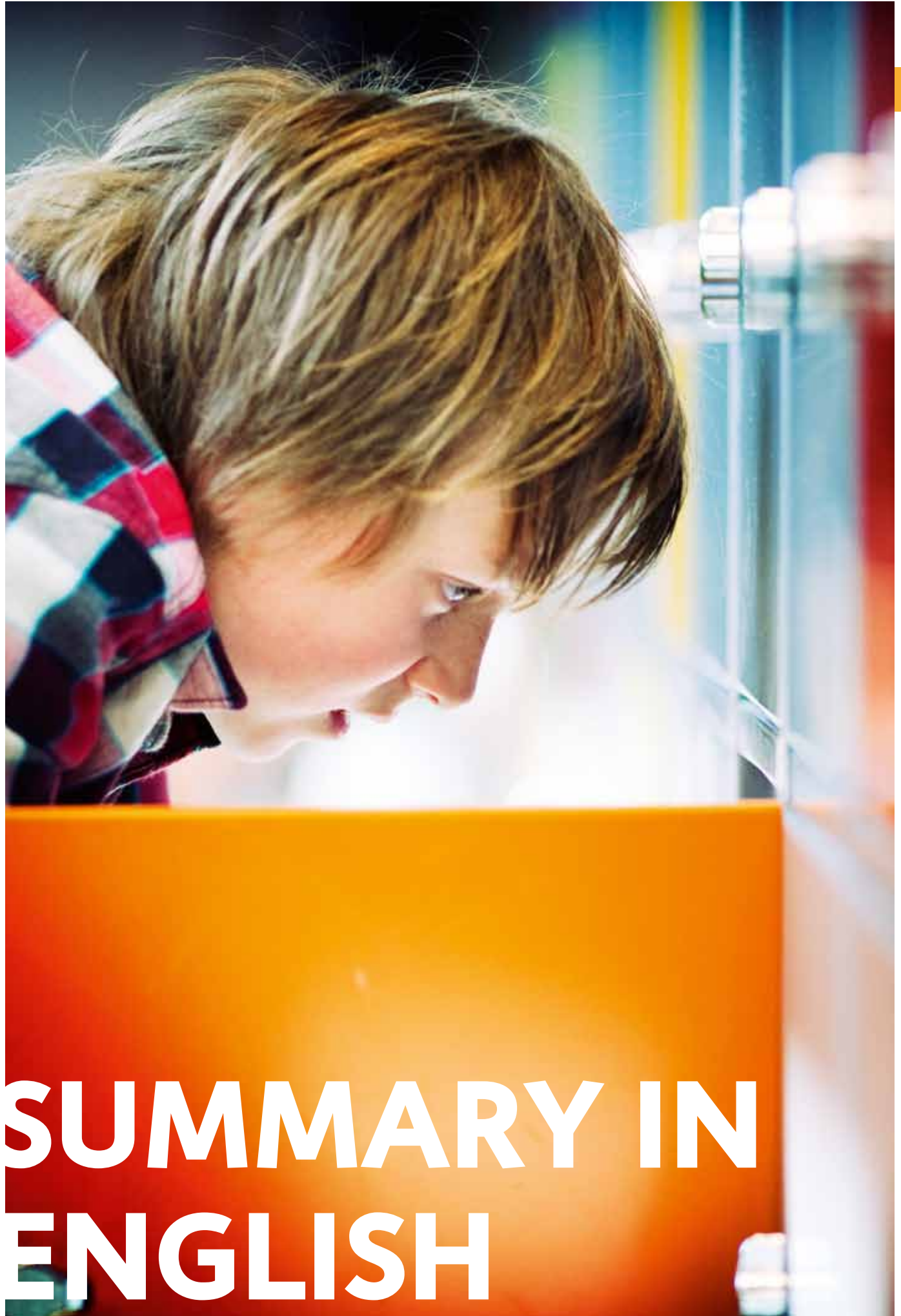
2. Kwaliteit en rendement	2009					2010				
Gemiddeld cijfer centraal examen*	school	mavo	havo	vwo		school	mavo	havo	vwo	
	RLW	5,8	6,2	6,3		RLW	6,1	6,1	6,1	
	RLO	nvt	6,1	6,2		RLO	nvt	6,1	6,4	
	RLS	6,5	6,4	6,1		RLS	6,4	6,1	6,2	
· Aantal geslaagden	school	mavo	havo	vwo	ib	school	mavo	havo	vwo	ib
	RLW	90%	89%	96%		RLW	91%	93%	87%	
	RLO	nvt	94% ¹	84%	90%	RLO	nvt	87%	91%	90%
	RLS	98%	92%	89%		RLS	92%	84%	83%	
	ISH				93%	ISH				96%
· Percentage van 3e leerjaar naar diploma (cohortrendement)*	school	mavo	havo	vwo		school	mavo	havo	vwo	
	RLW	85%	75%	79%		RLW	80%	68%	52%	
	RLO	nvt	81%	67%		RLO	nvt	94%	98%	
	RLS	94%	69%	68%		RLS	98%	97%	98%	
· Inspectieoordeel over de opbrengsten over drie jaar*	school	mavo	havo	vwo		school	mavo	havo	vwo	
	RLW	ovold.	vold.	vold.		RLW	onvold.	vold.	vold.	
	RLO	nvt	vold.	vold.		RLO	nvt	vold.	vold.	
	RLS	vold.	vold.	ovold.		RLS	vold.	vold.	vold.	
· Toezichtarrangement kwaliteit*	school	mavo	havo	vwo		school	mavo	havo	vwo	
	RLW	basis	basis	basis		RLW	nvt	basis	basis	
	RLO		basis	basis		RLO	nvt	basis	basis	
	RLS	basis	basis	basis		RLS	basis	basis	aangepast	

* Bron: www.onderwijsinspectie.nl (Schoolwijzer).

(¹) Inclusief de geslaagden van 5 HAVO Teyl. College bedroeg dit perc. 88%

SUMMARY IN ENGLISH

Summary in English

In many respects the year 2010 was an eventful year for Rijnlands Lyceum foundation and its schools. At the end of the year it finally became clear that the long-felt ambition of setting up a European School would be realized.

Also in the autumn of 2010 talks started with the board of the Eerste Nederlandse Montessorischool to find out whether an integration of this Dutch primary school into Rijnlands Lyceum foundation would be feasible. And finally the opening of a new location in Singapore by Rijnlands Education Worldwide was an important step for the organization.

2010 also saw further growth in student numbers.

The total number of 4,672 in 2009 rose to 4,882 in 2010. Especially ISH Primary, ISH Secondary and Rijnlands Lyceum Oegstgeest continued to grow. With the arrival of European education in the next few years student numbers for these school are expected to stabilize.

Rijnlands Education Worldwide grew from 427 to 525 students partly as a result of the new location in Singapore and the stable position of the other locations in spite of the worldwide recession.

Staff grew from 452 to 480 fte, a total of 597 people. For the larger part this growth is due to rising student numbers. In 2010 a number of staff could be promoted to a higher salary scale after an internal application procedure, as a result of a national education policy that aims to improve the attractiveness of the teaching profession.

The Central Services Office in Wassenaar underwent a number of organizational changes. The two heads of the Finance and HR department became the joint office management. A major improvement was the introduction of the new HR and pay-roll system of RAET in early 2010.

The conversion meant months of extra work for the HR department, but this resulted in the foundation and the schools finally having a more stable and transparent pay-roll system at their disposal. Also in the field of IT significant steps were taken to get a better grip on IT spending and performance.

The foundation (excluding REW) ended the financial year with a positive result of € 640.142, which was € 174.000 lower than budgeted, partly as a result of extra provisions for large-scale maintenance over the next few years, the unbudgeted cost of interim management, the new pay-roll system and increased IT spending. The board can confirm that the relative financial instability of 2008 and 2009 has been reduced significantly thanks to the measures taken in 2010. Latest estimates for 2011 confirm this picture.

This 2010 annual report of Rijnlands Lyceum foundation was given the title "Rijnlands Inspires". It symbolizes the shift in focus that has taken place within Rijnlands from finance, HR, IT and building space to quality of education, the role of IT in education, internationalization, in other words "learning", the heart of our schools. The interviews in this annual report show how our primary pupils have incorporated the new media in their learning, and they show how the students in our secondary schools enjoy participating in all kinds of extra curricular activities, teaching committees and even participation councils. It is a wide range of challenges that inspire our students and invite them to go the extra mile. "Inspiring education" is what the founders of Rijnlands Lyceum foundation aimed at 75 years ago, and that continues to be our aim.

COLOFON

Dit is een uitgave van Stichting Het Rijnlands Lyceum

Fotografie: Bert de Jong Grafisch Design, Den Haag

Ontwerp: Ontwerpwerk, Den Haag

Juni 2011

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden op welke
wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van
Stichting Het Rijnlands Lyceum.

